

ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
จังหวัดศรีสะเกษ

ปริญญานิพนธ์

ของ

วรชัย ภูมิรัตน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

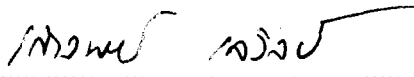
มีนาคม 2541

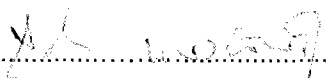
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕๔๑

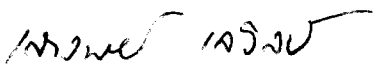
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

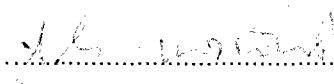
คณะกรรมการควบคุม

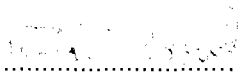

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)


.....กรรมการ
(อาจารย์ จungsai แสงพันธ์)

คณะกรรมการสอบ


.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)


.....กรรมการ
(อาจารย์ จungsai แสงพันธ์)


.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ : มีนาคม 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาโท และอาจารย์จุงใจ แสงพันธ์ กรรมการควบคุมปริญญาโท ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาช่วยเหลือแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์อย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เขียรศรี วิวิธสิริ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาโท พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำที่มีค่าต่อความสมบูรณ์ของปริญญาโทฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร คณาจารย์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ และนักศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทุกอำเภอ ในจังหวัดศรีสะเกษ ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสอบถาม แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณกาญจนา ชุมศรี คุณสถาพร ภูมิรัตน คุณมาลัยวัลย์ ภูมิรัตน คุณทิพาพรรณ ภูมิรัตน ที่สนับสนุนและให้กำลังใจ ตลอดจนขอขอบคุณ คุณอัครชาติ ภูมิรัตน เด็กชายพิศรุต ภูมิรัตน เด็กหญิงนุชระวินท์ ภูมิรัตน ที่ เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการวิจัยตลอดมา

คุณค่าอันพึงมีจากปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่ บิดา มารดา รวมทั้งคณาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

วรชัย ภูมิรัตน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..... 5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า..... 5
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 8
	ทฤษฎีความพึงพอใจ..... 8
	ลักษณะการปกครองท้องถิ่นของไทย..... 13
	ความเป็นมาของการปกครองท้องถิ่น..... 13
	โครงการยกระดับความรู้พื้นฐานสำหรับผู้นำท้องถิ่น..... 17
	สภาพทั่วไปของจังหวัดศรีสะเกษ..... 26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 29
	งานวิจัยในประเทศ..... 29
	งานวิจัยในต่างประเทศ..... 31
	สมมติฐานงานวิจัย..... 34
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 35
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 35
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 36
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 37
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 37
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 38

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้นำท้องถิ่น.....	43
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ โดยรวมและรายด้าน.....	45
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ จำแนกตามตัวแปร.....	55
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ.....	78
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	82
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	82
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	92
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	92
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	93
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	108

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	43
2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมและรายด้าน.....	46
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม.....	47
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	49
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านสื่อ.....	51
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านบริการทั่วไป.....	53
7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความ พึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน....	55
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความ พึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา โดยรวม และรายด้าน.....	57
9 ทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญโดยรวม จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา เป็นรายคู่.....	59

10	ทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านการพบกลุ่ม จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา เป็นรายคู่.....	60
11	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ.....	61
12	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่.....	62
13	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านการพบกลุ่ม จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่.....	63
14	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่.....	65
15	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านสื่อ จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่.....	67
16	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านบริการทั่วไป จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่.....	68
17	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะการพบกลุ่ม.....	69
18	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านการพบกลุ่ม จำแนกตามลักษณะการพบกลุ่ม.....	70

19	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามลักษณะการพบกลุ่ม.....	72
20	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านสื่อ จำแนกตามลักษณะการพบกลุ่ม.....	74
21	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านบริการทั่วไป จำแนกตามลักษณะการพบกลุ่ม.....	76
22	ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จำแนกเป็นรายด้าน.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า คณะกรรมการสภาตำบลซึ่งเป็นองค์การปกครองตนเองของประชาชนในชนบทเป็นจักรกลที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศหรือพัฒนาชนบทเพราะเป็นองค์กรขนาดเล็กระดับพื้นฐานที่ใกล้ชิดกับปัญหาความต้องการของประชาชนและทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในชนบท ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและดำเนินงานในรูปของตัวแทนและคณะกรรมการได้อย่างเต็มที่ แม้ว่าในปัจจุบันคณะกรรมการสภาตำบลจะยังไม่มีสถานภาพเป็นองค์กรปกครองตนเองอย่างสมบูรณ์ก็ตามกล่าวคือ กฎหมายยังไม่ได้กำหนดให้มีฐานะเป็นองค์กรนิติบุคคล และยังไม่มีงบประมาณเพื่อการบริหารงานของตนเองก็ตาม แต่บทบาทและความสำคัญของคณะกรรมการสภาตำบลในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของประชาชนในระดับพื้นฐานที่จัดตั้งอยู่ในท้องถิ่นทั่วประเทศ จึงย่อมอยู่ในฐานะที่ใกล้ชิดและรู้สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนสามารถสนองตอบต่อการพัฒนาชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ความสำคัญของสภาตำบลอีกประการหนึ่งก็คือจะเป็นองค์กรที่จะฝึกฝนให้ประชาชนได้เรียนรู้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการปกครองโดยประชาชนเพื่อประชาชน อันเป็นการเสริมสร้างให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติมีความเข้มแข็งขึ้น (กรมการศึกษาออกโรงเรียน. 2537 : 7)

การบริหารการปกครองท้องถิ่นในระดับหมู่บ้านและตำบล มีองค์การบริหารที่สำคัญคือกรรมการหมู่บ้านและสภาตำบล กรรมการหมู่บ้านจะมีบทบาทหน้าที่ในการพิจารณาสภาพปัญหาและเสนอความต้องการเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ให้สภาตำบลพิจารณาจัดทำแผนงานและโครงการ ตลอดจนงบประมาณของตำบลเพื่อขอรับการสนับสนุนจากรัฐต่อไป และเมื่อได้รับงบประมาณมาดำเนินการแล้ว คณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการสภาตำบลจะต้องกำกับดูแล ร่วมมือ และประสานงานในการพัฒนาตำบลหมู่บ้าน สำหรับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการหมู่บ้าน และกรรมการสภาตำบลแล้ว ยังจะมีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และระเบียบกฎหมายอื่น ๆ อีก ก็จะต้องมีหน้าที่ในการรักษาความสงบ ควบคุม ดูแล

ประนีประนอมข้อพิพาทของราษฎร กิจกรรมการพัฒนาด้านต่างๆและสาธารณประโยชน์อื่น ๆ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2537 : 22)

ดังนั้น กรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล และกำนันผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นบุคคลสำคัญที่เป็นผู้นำในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งได้รับการยอมรับและคัดเลือกให้เป็นตัวแทนในองค์กรการบริหารการปกครองท้องถิ่นของหมู่บ้านและตำบล นอกจากนี้ องค์กรการบริหารหมู่บ้านและตำบลดังกล่าว ยังเป็นพื้นฐานแห่งการสร้างสังคมประชาธิปไตย ที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งด้วย แต่จากการดำเนินงานของกรรมการหมู่บ้าน และกรรมการสภาตำบล ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ผ่านมาในอดีตและปัจจุบันเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงมาหลายครั้งหลายหน ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจาก ศักยภาพของบุคคล ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งยังมีอยู่ค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะพื้นฐานทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะส่งผลไปถึงปัญหาอื่น ๆ เช่น การมีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การพิจารณาด้วยทกฏหมาย ระเบียบปฏิบัติการจัดทำแผนงานและโครงการหมู่บ้านตำบล เป็นต้น

ในปัจจุบันรัฐมีนโยบายที่สำคัญยิ่งที่จะกระจายอำนาจให้กับองค์กรในระดับหมู่บ้านและตำบลมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการเพิ่มศักยภาพ โดยเฉพาะการให้การศึกษาแก่กรรมการหมู่บ้าน สภาตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้านจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง ดังที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2537 : 26) ได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษา เป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในด้วยทกฏหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ
2. การศึกษา เป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนงานและโครงการของตำบล หมู่บ้าน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน และถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
3. การศึกษา เป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น สาธารณสุข เกษตร สหกรณ์ การเมือง การปกครอง เป็นต้น
4. การศึกษา เป็นพื้นฐานในการพัฒนาความเป็นอยู่ ปรับปรุงการประกอบสัมมาชีพ
5. การศึกษา เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อให้สูงขึ้น โดยเฉพาะปัจจุบันการศึกษาเป็นระบบเปิดที่ให้โอกาสทุกคนได้เรียนต่อให้สูงขึ้นตามความสามารถ
6. การศึกษาช่วยพัฒนาบุคลิกภาพในการเป็นผู้นำ ทำให้ได้รับการยอมรับและเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

โดยสรุปจะเห็นว่าการศึกษเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มีผลต่อความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานของผู้นำท้องถิ่น และหากจะมองไปถึงสังคมโลกก็จะพบว่า ตัวชี้วัดของการ พัฒนาประเทศที่สำคัญเรื่องหนึ่งก็คือ ระดับการศึกษาของคนในชาติ ซึ่งถ้าผู้นำท้องถิ่นมีพื้นฐาน การศึกษาสูงก็น่าจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพของการทำงานได้เป็น อย่างดี ดังเช่น งานวิจัยของชูเกียรติ มุทธากาญจน์ (2531 : 136) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผล ต่อประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่น ในจังหวัดมุกดาหารพบว่า กำหนดผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับรางวัล ดีเด่นมีคุณสมบัติด้านผู้มีบุคลิกดีและมีความรู้ดี อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการศึกษามีความสำคัญ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำตามทีกล่าวแล้ว แต่ยังมีกำหนดผู้ใหญ่บ้านจำนวนมาก ที่มีพื้นฐาน การศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา ดังจะเห็นได้จากสำนักงานบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครองได้สำรวจจำนวนกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เมื่อปี 2531 เมื่อจำแนกวุฒิการศึกษา แล้วพบว่า กำหนดผู้ใหญ่บ้าน มีการศึกษาเพียงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงร้อยละ 92.06 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2537 : 27)

การจัดการศึกษาอบรมให้กับผู้นำท้องถิ่นได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมี หน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบ เช่น กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวง มหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตร ทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวง ศึกษาธิการ แต่การจัดกิจกรรมส่วนใหญ่มุ่งเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้เพื่อการปฏิบัติภารกิจ เฉพาะในแต่ละด้าน มีระยะเวลาของหลักสูตรสั้น ๆ

✓ ดังนั้น เพื่อให้ผู้นำท้องถิ่นได้พัฒนาความรู้ความสามารถและเกิดความมั่นใจในการ ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และกรมการศึกษา นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ร่วมมือกันดำเนินโครงการยกระดับพื้นฐานทางการศึกษา ของกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้ผู้นำท้องถิ่นได้ศึกษาต่อตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531 และหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 โดย โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2536 จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้มีผู้นำท้องถิ่น สนใจสมัคร และลงทะเบียนเรียนเป็นจำนวนมาก จังหวัดศรีสะเกษได้ดำเนินโครงการยกระดับ ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาสำหรับ กำหนดผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำท้องถิ่นในปีการศึกษา 2538 โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงานคือ ให้กำหนดผู้ใหญ่บ้านและผู้นำท้องถิ่น จำนวน 2,467 คน ได้ศึกษาต่อตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนจนจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 3) เป็นอย่างต่ำ จากการดำเนินงานที่ผ่านมามีกำหนดผู้ใหญ่บ้านและผู้นำท้องถิ่นสมัครและลงทะเบียน เรียนในปีการศึกษา 2538 จำนวน 2,240 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ. 2538 : 19) การศึกษาต่อของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวมีรูปแบบที่แตกต่างกัน บางกลุ่มจัดกลุ่ม

เฉพาะผู้นำท้องถิ่น บางกลุ่มเรียนร่วมกับนักศึกษาทั่วไป บางกลุ่มพบกลุ่มที่โรงเรียนในหมู่บ้าน โรงเรียนประจำอำเภอ ที่ว่าการอำเภอ และสภาตำบล โดยลักษณะผู้นำท้องถิ่น เป็นผู้ใหญ่มาก มีความรู้ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้หลักสูตรยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์จากการประกอบอาชีพได้

จากแนวทางที่หลากหลายรูปแบบและวิธีการ และจังหวัดศรีสะเกษ ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 ผู้นำท้องถิ่นได้เข้าศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เป็นระยะเวลา 2 ภาคเรียน ผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ มีความสนใจอยากทราบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจ ต่อการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ หรือไม่อย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญเพื่อยกระดับพื้นฐานทางการศึกษาสำหรับผู้นำท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในด้าน การพบกลุ่มกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สื่อ และบริการทั่วไป
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ตามตัวแปร อายุ พื้นฐานการศึกษา ระยะเวลาที่จบการศึกษาที่ผ่านมาเรียนต่อ ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และลักษณะการพบกลุ่ม
3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ เป็นการสำรวจความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญอันจะเป็นประโยชน์ ดังนี้คือ

1. เพื่อให้ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และครูประจำกลุ่มจัดการบริหารและกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. เพื่อนำเสนอต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการจัดการสนับสนุน และปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เพื่อยกระดับพื้นฐานทางการศึกษาผู้นำท้องถิ่นให้ทั่วถึงและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสภาตำบล คณะกรรมการหมู่บ้านที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2,240 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนผู้นำท้องถิ่นที่ลงทะเบียนเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ในจังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 2,240 คน โดยเจาะจงสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ที่มีประชากรครอบคลุมทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จากนั้นกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่าง 407 คน และเฉลี่ยจำนวนให้ใกล้เคียงกัน ดังนี้

ระดับประถมศึกษา	ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน	128 คน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน	153 คน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน	126 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ลักษณะของผู้นำท้องถิ่น แบ่งออกเป็น

- 2.1.1 อายุ แบ่งเป็น 3 ระดับ
 - 2.1.1.1 ต่ำกว่า 40 ปี
 - 2.1.1.2 40 - 50 ปี
 - 2.1.1.3 51 ปีขึ้นไป
- 2.1.2 พื้นฐานการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ
 - 2.1.2.1 ป.4 หรือเทียบเท่า
 - 2.1.2.2 ป.6 หรือเทียบเท่า
 - 2.1.2.3 ม.3 หรือเทียบเท่า
- 2.1.3 ระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ
 - 2.1.3.1 ต่ำกว่า 5 ปี
 - 2.1.3.2 5 ปี ขึ้นไป
- 2.1.4 ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ แบ่งเป็น 2 ระยะ
 - 2.1.4.1 ต่ำกว่า 5 ปี
 - 2.1.4.2 5 ปีขึ้นไป
- 2.1.5 ลักษณะของการพบกลุ่ม แยกเป็น
 - 2.1.5.1 พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ
 - 2.1.5.2 พบกลุ่มรวมกับนักศึกษาทั่วไป

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ จำแนกเป็น 4 ด้าน

- 2.2.1 ด้านการพบกลุ่ม
- 2.2.2 ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 2.2.3 ด้านสื่อ
- 2.2.4 ด้านบริการทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในด้านการพบกลุ่ม กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สื่อ และบริการทั่วไป

1.1 การพบกลุ่ม หมายถึง การพบกลุ่มการเรียนการสอนในเนื้อหาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

1.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง กิจกรรมบังคับตาม หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทุกระดับ ซึ่งประกอบด้วยภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

1.3 สื่อ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ได้แก่ ครูประจำกลุ่ม แบบเรียน รายการวิทยุ หนังสือวารสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ ดนตรี แผ่นบันทึกเสียง วีดีโอเทป

1.4 บริการทั่วไป หมายถึง กิจกรรม ที่อำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา ตั้งแต่เข้าเรียน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ แนะนำ รับสมัครลงทะเบียน ปฐมนิเทศ

2. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ หมายถึง กิจกรรมการเรียน การสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาพุทธศักราช 2531 และกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา ตอนปลาย พุทธศักราช 2530

3. ผู้นำท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า หรือผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการสภาตำบล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ทฤษฎีความพึงพอใจ
2. ลักษณะการปกครองท้องถิ่นของไทย
3. โครงการยกระดับความรู้พื้นฐานสำหรับผู้นำท้องถิ่น
4. สภาพทั่วไปของจังหวัดศรีสะเกษ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายท่าน ดังนี้ สมิท (Smith, 1955 : 114,115) ให้ความหมายของความพึงพอใจในการทำงานว่าเป็นผลรวมทางจิตวิทยา สรีรวิทยา และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้ผู้ทำงานในหน่วยงานนั้น พุดได้อย่างจริงใจว่าเขาพอใจในการทำงาน ซึ่งในการทำงานของมนุษย์นั้น หากได้รับการตอบสนองเกี่ยวกับความต้องการก็จะทำให้มนุษย์รู้สึกพอใจในงานได้ ความต้องการนั้น ได้แก่

1. ความต้องการด้านร่างกาย
2. ความต้องการความมั่นคงความปลอดภัย
3. ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง
4. ความต้องการทางสังคม

เฮอริชเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 60 - 63) และเพื่อนร่วมงานได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่องานของวิศวกรและนักบัญชี จำนวน 200 คน สรุปได้ว่าความพอใจและไม่พอใจในการทำงานไม่ได้มีสาเหตุมาจากปัจจัยกลุ่มเดียวกัน แต่จะมีสาเหตุมาจากปัจจัยสองกลุ่ม กลุ่มที่ทำให้เกิดความพอใจ เรียกว่า ปัจจัยจูงใจ และกลุ่มที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ เรียกว่า ปัจจัยค้ำจุน

ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับงานโดยตรงเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานชอบและรักงาน ทำให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มี 5 ประการ คือ

1. ผลการปฏิบัติงาน การที่บุคคลสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจะเกิดความรู้สึกพึงพอใจในผลสำเร็จของงานนั้น ๆ
2. การได้รับการยอมรับนับถือ คือ การที่ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลต่าง ๆ เช่น ผู้บังคับบัญชา จากเพื่อนผู้ที่มาขอคำปรึกษา หรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนับถือนี้ อาจอยู่ในรูปของการยกย่อง ชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือ การแสดงออกอื่นใดที่ทำให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานชอบและรักงาน
3. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติเป็นงานที่น่าสนใจ ต้องอาศัยความริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทนายให้ลงมือทำ เป็นสิ่งจูงใจให้คนอยากทำงาน
4. ความรับผิดชอบ ความพึงพอใจที่เกิดขึ้น จากการที่ได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ไม่มีการตรวจและควบคุมอย่างใกล้ชิด เป็นปัจจัยจูงใจให้บุคคลอยากทำงาน
5. ความก้าวหน้า การได้รับเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์การ ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่จะคงไว้ซึ่งแรงจูงใจ ในการทำงานของบุคคลให้มีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือไม่สอดคล้องกับความปรารถนาของบุคคลในองค์การแล้วจะก่อให้เกิดความไม่ชอบงานขึ้น ปัจจัยค้ำจุนเหล่านี้ ได้แก่
 1. เงินเดือน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยเป็นที่พอใจของบุคคลที่ทำงาน
 2. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต หมายถึง การที่บุคคลได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานแล้ว ยังหมายถึงการที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพอีกด้วย
3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน การติดต่อไม่ว่าจะเป็นกิริยา หรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำงาน
4. ตำแหน่งหน้าที่ในหน่วยงานเป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม ความมีเกียรติและศักดิ์ศรี เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในงาน
5. นโยบายและการบริหาร การจัดการและการบริหารงานขององค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์การที่ดีจะช่วยทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกที่ดีต่อองค์การ
6. สภาพการทำงาน ได้แก่ สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งลักษณะแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลเกิดความพึงพอใจต่องาน

7. ความเป็นอยู่ในส่วนตัว ความรู้ที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ผู้ปฏิบัติงานถูกย้ายไปทำงานในที่แห่งใหม่ ซึ่งห่างไกลจากครอบครัว ทำให้ไม่มีความสุขที่เกิดไม่พอใจในการทำงานแห่งใหม่ได้

8. ความมั่นคงในงาน ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องาน ความมั่นคงในการทำงาน และความยั่งยืนของอาชีพหรือความมั่นคงขององค์กร ย่อมมีผลต่อการปฏิบัติงาน

9. วิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา ความสามารถของผู้บังคับบัญชา ในการดำเนินงาน การนิเทศงาน และความยุติธรรมในการบริหารงาน ย่อมมีอิทธิพลต่อการทำงานในหน่วยงานของบุคคล

ดังนั้น องค์กรประกอบหรือปัจจัยจูงใจจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้คนเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ถ้ามีสิ่งเหล่านี้คนจะทำงานมีประสิทธิภาพ ส่วนปัจจัยค้ำจุนทำหน้าที่เป็นตัวป้องกันมิให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานขึ้น เมื่อใดที่บุคคลได้รับการตอบสนองปัจจัยชนิดนี้ อย่างเพียงพอแล้ว ความไม่พึงพอใจก็จะหมดไป

สเตร้าส์ และเซเลส (Strauss and Sayles.1960 : 7, 119 - 121) ให้ความหมายของความพึงพอใจในการทำงานไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร คนจะรู้สึกพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและด้านจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเขาได้ ความพึงพอใจของบุคคลจะมีขึ้นต่อเมื่องานนั้นสามารถสนองตอบความต้องการได้ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกายและความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย
2. ความต้องการทางด้านสังคม เช่น ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ยกย่องและนับถือ
3. ความต้องการของแต่ละบุคคล เช่น ต้องการมีอิสระในการปฏิบัติงาน ต้องการความสำเร็จในงาน

แมคเกรเกอร์ (Mcgregor. 1960 : 33-48) ได้สรุปข้อสมมุติฐานเกี่ยวกับด้านมนุษย์ ตั้งเป็นทฤษฎี x และทฤษฎี y อธิบายถึงลักษณะและการทำงานของมนุษย์ไว้ 2 แบบคือ

แบบที่ 1 เรียกว่าทฤษฎี x เนื้อหาของทฤษฎีนี้มีว่า มนุษย์มีสัญชาตญาณที่จะหลีกเลี่ยงการทำงานทุกอย่างเท่าที่จะทำได้ อันมีสาเหตุจากไม่ชอบการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องใช้วิธีการบังคับใช้อำนาจควบคุม สั่งการหรือข่มขู่ด้วยวิธีการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่แมคเกรเกอร์เกิดความคิดต่อมนุษย์เช่นนี้ เพราะแต่เดิมคนส่วนมากมีความทะเยอทะยานน้อย ต้องการเพียงความปลอดภัยมากกว่าสิ่งอื่น การปฏิบัติต่อนักงานในแนวนี้จัดเป็นการจูงใจในทางลบซึ่งใช้ได้น้อยในปัจจุบัน เพราะใครบังคับควบคุม และลงโทษผู้ปฏิบัติงานจะก่อให้เกิดปฏิกริยารุนแรงขึ้น และเป็นผลร้ายแก่ผู้บริหารในที่สุด

บทที่ 2 เรียกว่าทฤษฎี y ปัจจุบันนี้มนุษย์ไม่ได้ทำงานเพียง ให้ได้เงินอย่างเดียว แต่ยังมีส่วนประกอบอีกหลายอย่างที่เป็นสิ่งจูงใจ ให้พอใจในการทำงานซึ่ง แมคเกรเกอร์ได้ตั้งสมมุติฐานโดยสรุปได้ว่า คนไม่หลีกเลี่ยงงานเสมอไป การบังคับข่มขู่ไม่ใช่วิถีทางที่จะช่วยให้งานสำเร็จ การเปิดโอกาสให้คนได้แสดงความสามารถรับผิดชอบ ควบคุมตนเอง จึงจะเป็นวิถีทางทำงานให้สำเร็จ และเป็นผลทำให้คนรู้สึกผูกพันกับหน่วยงานด้วย ถ้าหากงานได้มีการจัดอย่างเหมาะสม คนก็จะยอมรับและยินดีรับผิดชอบในผลสำเร็จของงานด้วย

ทิฟฟิน และแมคคอร์มิก (Tiffin and McCormick, 1968 : 339) ได้สรุปองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานเอาไว้ดังนี้

1. สภาพการทำงาน
2. สถาบัน หรือสถานที่ทำงาน และการจัดดำเนินการ
3. ค่าจ้าง
4. ชั่วโมงในการทำงาน
5. เพื่อนร่วมงาน
6. ลักษณะของงาน
7. การนิเทศงาน
8. การเลื่อนตำแหน่ง

แรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน

ทฤษฎีที่มีชื่อเสียงที่สุดคือ ทฤษฎีจูงใจ (Motivation theory) ของมาสโลว์ (Maslow, 1970 : 80 - 91) หรือที่เรียกว่า ทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ (Maslow's General Theory of Human Motivation) ซึ่งมาสโลว์ ได้ตั้งสมมุติฐานแห่งสิ่งจูงใจจากความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว จะมีความต้องการอย่างอื่นเข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจอีกต่อไปแต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองนั้นจะเป็นสิ่งจูงใจแทน และมาสโลว์ได้ลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำถึงระดับสูง ซึ่งแบ่งเป็น 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และ ความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety needs) ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อันตรายต่าง ๆ และความมั่นคงทางจิตใจ เช่น ความมั่นคงในอาชีพ

3. ความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Belonging needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการที่เห็นคุณค่า ของตนเอง (Esteem needs) ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม เป็นที่ยอมรับ เป็นที่ยกย่องสรรเสริญของบุคคลอื่น

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตนเอง (Self-actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ ที่คนส่วนมากอยากจะเป็นอยากจะได้ บาร์นาร์ด (Barnard.1972 :142-149) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจซึ่งหน่วยงานหรือผู้บริหาร หน่วยงานใช้เป็นเครื่องกระตุ้นบุคคลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานไว้ 3 ประการดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ ได้แก่ เงิน สิ่งของที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นการตอบแทน เป็นการชดเชย หรือเป็นรางวัลที่เขาได้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานมาแล้วเป็นอย่างดี
2. งานนั้นต้องสามารถวางแผน และวัดความสำเร็จได้โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิผล
3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงานจะต้องมีลักษณะดังนี้ คือ
 - 3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
 - 3.2 มีผลงานกลับมาให้ผู้ทำทราบโดยตรง
 - 3.3 งานนั้นเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา
 - 3.4 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

กัญญา สาร. (2523 : 360-361) ได้กล่าวว่า บุคลากรจะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และทำงานให้โรงเรียนได้นานหรือไม่เพียงใด อาศัยสิ่งจูงใจหลายชนิดด้วยกัน ที่สำคัญมี 5 ประการ คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ เช่น เงินและสิ่งของ
2. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาส เช่น การให้โอกาสที่จะมีชื่อเสียงดีเด่น มีเกียรติยศ มีอำนาจประจำตัวมากขึ้น และโอกาสได้ตำแหน่งงานสูงขึ้น
3. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการทำงานซึ่งไม่เกี่ยวกับวัตถุ เช่น สภาพของสังคม ของครูในโรงเรียนช่วยให้โรงเรียนน่าอยู่ ครูรักใคร่ชอบพอกัน ไม่แบ่งกลุ่มแบ่งพวก ครูทุกคน อยู่ในฐานะทัดเทียมกัน ทั้งในทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา ครูไม่มีความแตกต่างกันมากในทุก ๆ ด้าน

4. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการทำงานซึ่งอาศัยวัตถุประสงค์เป็นหลัก
5. การบำรุงขวัญหรือเร้าใจ และสร้างความรู้สึกให้เกิดกับครูทั้งหลายว่า ตนมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน หรือมีส่วนในการแก้ไขสถานการณ์สำคัญต่าง ๆ ของโรงเรียน

ลักษณะการปกครองท้องถิ่นของไทย

ความเป็นมาของการปกครองท้องถิ่น

กฎหมายปกครองท้องถิ่นฉบับแรกของประเทศไทย ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2440 ซึ่งได้วางหลักการจัดระเบียบตำบลและหมู่บ้าน รวมทั้งกำหนดหน้าที่ไว้ละเอียด และต่อมา กฎหมายฉบับดังกล่าวได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นครั้งคราว จน พ.ศ. 2457 จึงได้ตราพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่นฉบับใหม่ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2440 (รศ. 116) และให้ใช้มาจนทุกวันนี้ โดยมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบ้างบางมาตรา

การปกครองท้องถิ่นในระดับตำบล

การปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลนั้น นับว่าเป็นรูปแบบการปกครองที่สำคัญอีกระดับหนึ่งของการปกครองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งรัฐบาลหลายยุคหลายสมัยให้ความสำคัญเพื่อจะกระจายอำนาจการปกครองให้ราษฎรในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้ปกครองตนเอง และด้วยความสำคัญดังกล่าว จึงทำให้การปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลได้มีการวิวัฒนาการ เพื่อให้มีความเหมาะสมตามสภาพของสังคมในแต่ละยุคสมัย

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457 มาตรา 29 ระบุว่า "หลายหมู่บ้านรวมกันราว 20 หมู่บ้าน ให้จัดเป็นตำบลหนึ่ง และเมื่อสมุหเทศาภิบาลเห็นชอบด้วย ให้ผู้ว่าราชการเมือง กำหนดหมายเขตตำบลนั้นให้ทราบโดยชัดว่าเช่นใด ทุกด้าน ถ้ามีหมายเขตไม่มีลำห้วย หนอง คลอง บึง บาง หรือสิ่งใดเป็นสำคัญ ก็จัดให้มีหลักปักหมายเขตให้สำคัญ" ส่วนโครงสร้างในการปกครองตำบลนั้น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457 กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น ๆ เลือกกันเป็นกำนันนายตำบล 1 คน ต่อมาในปี 2510 ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ในตำบลหนึ่ง มีกำนันคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ปกครองราษฎรที่อยู่ในตำบลนั้น และให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกกำนัน โดยรับสมัครจากผู้ใหญ่บ้าน และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457 มาตรา 44 ระบุว่า "ในตำบลหนึ่งมีสารวัตรกำนันเป็นผู้ช่วยและรับใช้สอยกำนัน 2 คน ผู้ที่จะเป็นสารวัตรกำนันแล้วแต่กำนันจะขอร้องให้ผู้ใดเป็น แต่ต้องได้รับความเห็นชอบของผู้ว่าราชการเมืองด้วยก็เป็นได้ และกำนัน

มีอำนาจเปลี่ยนสารวัตรได้ นอกจากนี้ ในปี 2486 ได้มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการตำบล ซึ่งต่อมาได้ยกเลิกเปลี่ยนแปลงในปี 2510 โดยกำหนดให้ "ในตำบลหนึ่งให้มีคณะกรรมการตำบลคณะหนึ่งมีหน้าที่เสนอข้อแนะนำ และให้คำปรึกษาต่อกำนันเกี่ยวกับกิจการที่จะปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของกำนัน คณะกรรมการตำบลประกอบด้วย กำนันท้องที่ ผู้ใหญ่ทุกหมู่บ้าน ในตำบล และแพทย์ประจำตำบล เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ครูประชาบาลในตำบลคนหนึ่ง กรรมการหมู่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิหมู่บ้านละ 1 คน เป็นกรรมการตำบล ผู้ทรงคุณวุฒิโดยนายอำเภอเป็นผู้คัดเลือก แล้วรายงานยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญให้ไว้เป็นหลักฐาน" และตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 มาตรา 45 ระบุว่า "ในตำบลหนึ่งให้กำนัน และผู้ใหญ่บ้านประชุมพร้อมกันเลือกผู้มีความรู้ในวิชาแพทย์ เป็นแพทย์ประจำตำบลคนหนึ่ง สำหรับจัดการป้องกันความเจ็บไข้ของราษฎรในตำบลนั้น"

ต่อมากการปกครองระดับตำบลมีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ คือได้มีระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล โดยให้มีการจัดตั้ง "สภาตำบล" ขึ้นตามคำสั่ง กระทรวงมหาดไทย ที่ 222/2499 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2499 สภาตำบลที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ มีฐานะเป็นนิติบุคคลจัดตั้งขึ้นเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายที่มีอยู่แล้ว ไม่มีผลเป็นการล้มเลิกรูปแบบ และอำนาจหน้าที่ตลอดจนตัวผู้ปกครองของตำบล และหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 แต่อย่างไรก็ดี รูปแบบการปกครองตำบลและหมู่บ้านตลอดจนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและเจ้าหน้าที่อื่นยังคงมีอยู่ตามเดิม เพียงแต่จัดให้คณะบุคคลดังกล่าวรวมกันเข้าเป็นคณะกรรมการตำบลในรูปแบบใหม่ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การจัดตั้งสภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ เป็นการเสริมสร้างหลักการจัดการปกครองตำบล และหมู่บ้านเดิมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่เพราะตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่อื่นยังคงมีอยู่มิได้ยกเลิกไปแต่อย่างใด โดยความสัมพันธ์ระหว่างสภาตำบล และคณะกรรมการตำบลมี ดังนี้ คือ คณะกรรมการตำบลจะทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการบริหารประจำตำบล และสภาตำบลมีฐานะเป็นองค์การผู้แทนของประชาชนในตำบล มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตำบล สภาตำบล ประกอบด้วยสมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเลือกตั้งขึ้นตามวิธีการ

ในปี พ.ศ. 2509 ได้มีการปรับปรุงรูปแบบการปกครองของตำบลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยได้รวบรวม คณะกรรมการตำบล และสภาตำบลเข้าเป็นองค์กรเดียวกัน เรียกว่า "คณะกรรมการสภาตำบล"

ในปี พ.ศ. 2515 ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของสภาตำบลอีกครั้งโดยจอมพล ถนอม กิตติขจร ได้ออกประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326/2515 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 เพื่อแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบราชการของตำบลและใช้มาจนถึงปัจจุบัน

องค์ประกอบของสภาตำบล

ตามคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326/2515 สภาตำบลตามคำสั่งคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกอบด้วยกรรมการสภาตำบล 2 ประเภท คือ

1. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านและแพทย์ประจำตำบลนั้น
2. กรรมการโดยเลือกตั้ง ได้แก่ ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิหมู่บ้านละ 1 คน ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเลือกตั้ง อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และวิธีการเลือกตั้งอนุโลมตามการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีที่ปรึกษาสภาตำบลคนหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งจากปลัดอำเภอหรือพัฒนาท้องถิ่นและมีเลขานุการสภาตำบลหนึ่งคนซึ่งแต่งตั้งจากครูประชาบาลในตำบลนั้น ทั้งนี้โดยให้นายอำเภอท้องถิ่นเป็นผู้คัดเลือกที่ปรึกษาสภาตำบลและเลขานุการสภาตำบล แล้วรายงานไปยังจังหวัดเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง องค์ประกอบของสภาตำบลที่ปรับปรุงใหม่ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326/2515 จะเห็นได้ว่าคงมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาตำบล ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 275/2509 โดยมีองค์กรของสภาตำบลเพียงองค์กรเดียว ที่เรียกว่า

"คณะกรรมการสภาตำบล" เช่นเดียวกัน กรรมการสภาตำบลแบ่งออกเป็นสองประเภทคือ

- (1) กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่กำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ
- (2) กรรมการโดยการเลือกตั้ง ได้แก่ ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิหมู่บ้านละหนึ่งคน ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเป็นผู้เลือก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว ประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้มีจุดประสงค์ที่จะให้คณะกรรมการสภาตำบลทั้งคณะเป็นกรรมการสภาตำบลที่มาจากกาเลือกตั้งจากราษฎรในท้องถิ่น เมื่อเข้ามาบริหารงานของสภาตำบล เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น และสามารถตอบสนองความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่านับแต่ประกาศฉบับนี้ได้ประกาศใช้แล้ว ต่อมาอีกสามปีสภาตำบลทุกตำบล เป็นสภาตำบลตามรูปแบบของประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ทั้งประเทศ

บทบาทหน้าที่ของสภาตำบล

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ได้กำหนดหน้าที่ของสภาตำบลในข้อ 11 ไว้ดังต่อไปนี้

1. บริหารงานของสภาตำบลหรือดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการ และงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาตำบล

3. ให้ความร่วมมือและประสานงานในโครงการ สนับสนุน ให้มีการร่วมมือจาก องค์การอาสาสมัคร หรือองค์การสาธารณสุข ตลอดจนพิจารณา แก้ไขปัญหาข้อขัดข้อง และ อุปสรรคที่เกี่ยวกับการพัฒนาตำบล

4. เผยแพร่การดำเนินงานพัฒนาของทางราชการให้ราษฎรทราบ

5. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่กำหนดไว้ สำหรับ คณะกรรมการตำบล

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการจะได้มอบหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้ ให้ประธานกรรมการสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินกิจการตามมติของสภาตำบล เว้นแต่ สภาตำบลจะได้มอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน

เมื่อพิจารณาจากหน้าที่ของสภาตำบล ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว แล้วจะเห็นว่ากฎหมายได้กำหนดให้สภาตำบลมีหน้าที่ ในการพัฒนาชนบทไว้โดยตรง กล่าวคือ สภาตำบลมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการ การให้ความร่วมมือและประสานงาน รวมทั้งการเผยแพร่การดำเนินงานพัฒนา ของทางราชการด้วย อย่างไรก็ตามหน้าที่ในการ ดำเนินงานพัฒนาชนบทของสภาตำบล ยังได้มีกำหนดไว้ โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีถึง 2 ฉบับ คือ

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารการพัฒนาชนบท พ.ศ. 2524 ได้ กำหนดให้สภาตำบลมีหน้าที่บริหารการพัฒนาชนบท ในระดับตำบล โดยเป็นผู้พิจารณาปัญหา แก่คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน (กพม.) และคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกัน ตนเอง (อปป.) เสนอและจัดทำเป็นโครงการ เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหาร การพัฒนาชนบท พ.ศ. 2524 ข้อ 16 (1)

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการสร้างงานในชนบท พ.ศ. 2523 ได้กำหนดให้สภาตำบลเป็นหน่วยงานดำเนินการ มีหน้าที่ดำเนินการตามโครงการสร้างงานใน ชนบท (กสช.) ของรัฐบาล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นโครงการพัฒนาตำบล (คปต.)

ความสำคัญของสภาตำบล

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งเป็นองค์กรปกครองตนเองของประชาชนในชนบท เป็นจักรกลที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ หรือพัฒนาชนบท เพราะเป็นองค์กรขนาดเล็กระดับพื้นฐาน ที่ใกล้ชิดกับปัญหาความต้องการของประชาชน และ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในชนบท และประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม ในการให้ความคิดเห็น และดำเนินงานในรูปของตัวแทน และคณะกรรมการได้อย่างเต็มที่ แม้ว่าในปัจจุบันคณะกรรมการสภาตำบลจะยังไม่มีสถานภาพเป็นองค์กรปกครองตนเองอย่างสมบูรณ์

ก็ตาม กล่าวคือกฎหมายยังไม่ได้กำหนดให้มีฐานะเป็นองค์กรนิติบุคคล และยังไม่มีงบประมาณเพื่อการบริหารงานของตนเองก็ตามแต่บทบาท และความสำคัญของคณะกรรมการสภาตำบล ในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของประชาชนในระดับพื้นฐานที่จัดตั้งในท้องถิ่นทั่วประเทศ จึงย่อมอยู่ในฐานะที่ใกล้ชิดและรู้สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชน และสามารถสนองตอบต่อการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ความสำคัญของสภาตำบล อีกประการหนึ่งคือจะเป็นองค์กรที่ฝึกให้ประชาชนได้เรียนรู้การปกครองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชน อันเป็นการเสริมสร้างให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติมีความเข้มแข็งขึ้น

โครงการยกระดับความรู้พื้นฐานสำหรับผู้นำท้องถิ่น

จากนโยบายและความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมการศึกษา นอกโรงเรียนได้จัดให้มีโครงการยกระดับความรู้พื้นฐานสำหรับกำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำท้องถิ่น โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน 2 ระดับ คือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษาใช้เวลาศึกษา 1 ปีครึ่ง และหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียน 2 ปี กำหนดให้ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบทางไกล มีกิจกรรมการพบกลุ่มมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน และผู้ประสาน ในการพบกลุ่ม

รูปแบบการจัด

รูปแบบในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญสำหรับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบล และกรรมการหมู่บ้าน

1. เป็นความร่วมมือระหว่างกรมการศึกษานอกโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และทบวงมหาวิทยาลัย โดยที่หน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว มีกิจกรรมการพัฒนาและได้ให้การศึกษ้อบรม แก่ประชากร กลุ่มเป้าหมายในเนื้อหาวิชาที่เป็นไปตามบทบาทภารกิจของแต่ละหน่วยงานอยู่แล้ว ดังนั้นการร่วมมือในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริม และสนับสนุนให้กลุ่มเป้าหมายเข้ารับการศึกษ และปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่จัดการศึกษ้อบรมแก่กลุ่มเป้าหมายให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อประโยชน์ ต่อการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการยกระดับการศึกษาของผู้นำท้องถิ่น และการระดมสรรพกำลังกันในการพัฒนาประชาชนทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

2. กรรมการศึกษานอกโรงเรียนจะรับผิดชอบ ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ทั้งในด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอนให้กับกลุ่ม เป้าหมายคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบล และกรรมการหมู่บ้าน สำหรับ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีบทบาทภารกิจในการให้การศึกษอบรมแก่ผู้นำท้องถิ่น ในขอบข่าย วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต และวิชาอาชีพ

3. ใช้การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ผู้นำท้องถิ่น ที่ได้รับจากการดำเนินชีวิต และจากการศึกษอบรมของหน่วยงานอื่น ๆ ให้มาเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตร โดยหากวิชาที่ได้รับจากการศึกษอบรม หรือมีประสบการณ์ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนด ก็จะสามารถ นำมาเทียบโอนได้โดยไม่ต้องลงทะเบียนเรียนในวิชานั้นอีก

วัตถุประสงค์

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบล และกรรมการหมู่บ้าน มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน.2537 : 45)

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบล กรรมการหมู่บ้าน ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามบทบาทภารกิจให้สูงขึ้น

2. เพื่อยกระดับพื้นฐานทางการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบล กรรมการหมู่บ้าน ให้สูงขึ้นจนถึงในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่จะยกระดับพื้นฐานทางการศึกษาสายสามัญ จะประกอบไปด้วย

1. กำนัน
2. ผู้ใหญ่บ้าน
3. แพทย์ประจำตำบล
4. สารวัตรกำนัน
5. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
6. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสภาตำบล
7. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการหมู่บ้าน

แนวคิดในการจัดการเรียนการสอน

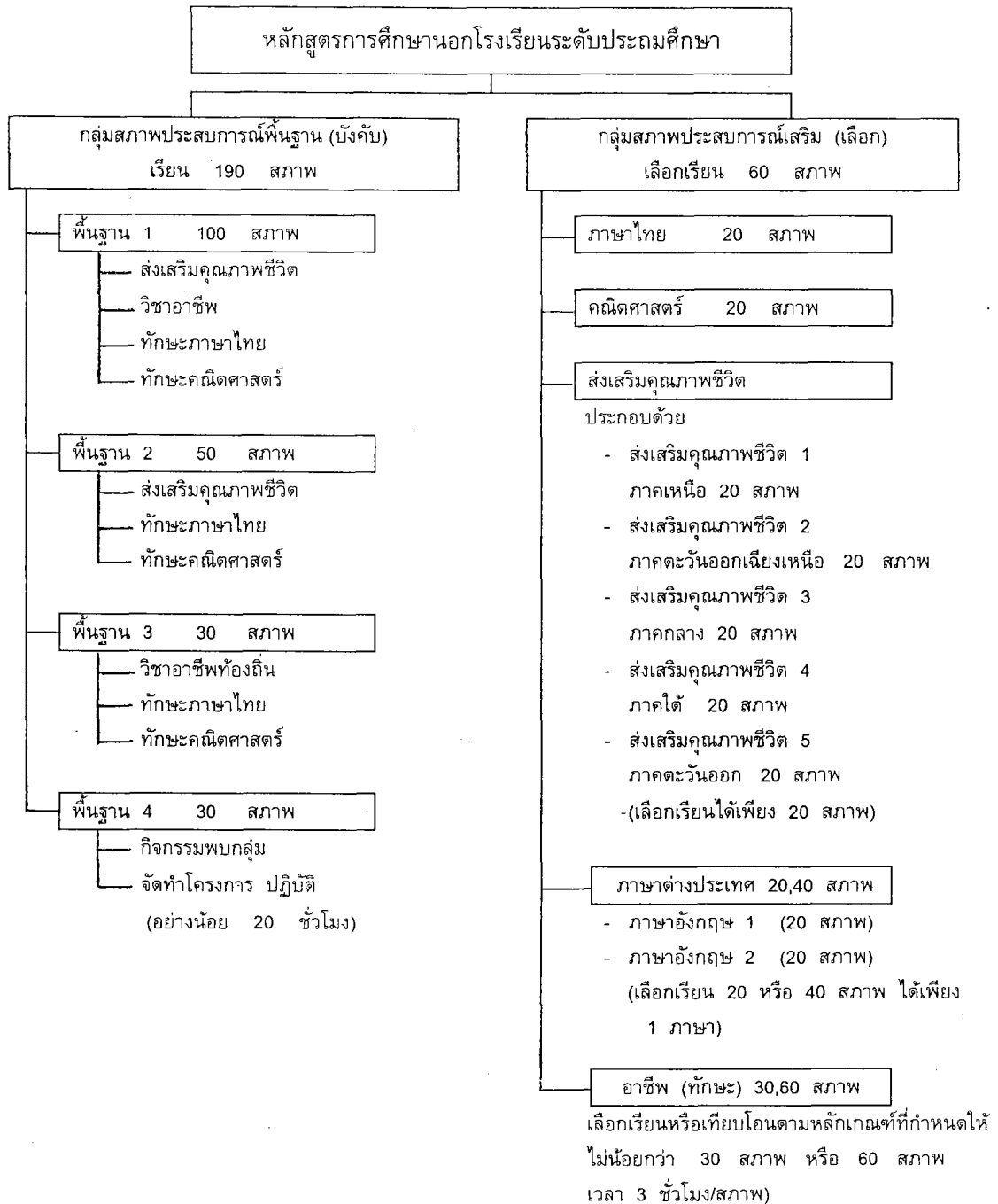
การจัดการเรียนการสอนให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบล และ คณะกรรมการหมู่บ้าน มีแนวคิด ดังนี้

1. ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหลัก
2. กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้นำท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และ ได้รับการศึกษาอบรมทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ตามบทบาทภารกิจอย่างหลากหลาย ซึ่งความรู้ส่วนใหญ่มีเนื้อหาชัดเจนที่สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกลุ่มหรือหมวดวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิตและวิชาชีพ ดังนั้น จึงเห็นควรให้นำความรู้ดังกล่าว มาเทียบโอน ให้เป็นผลการเรียนตามหลักสูตรได้ ผู้เรียนจะเรียนเฉพาะที่จำเป็นและจบการศึกษาได้ในระยะเวลาอันสั้น

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

1. ระดับประถมศึกษา (ป.6) ใช้เวลาเรียนตามหลักสูตร 1 ปี 6 เดือน สำหรับ กรณีผู้จบ ป. 4 และหรือสามารถทดสอบความรู้ผ่านกลุ่มสภาพประสบการณ์พื้นฐานบังคับ 1-3 สามารถจบการศึกษาได้ภายใน 6 เดือน (1 ภาคเรียน)

โครงสร้างหลักสูตร

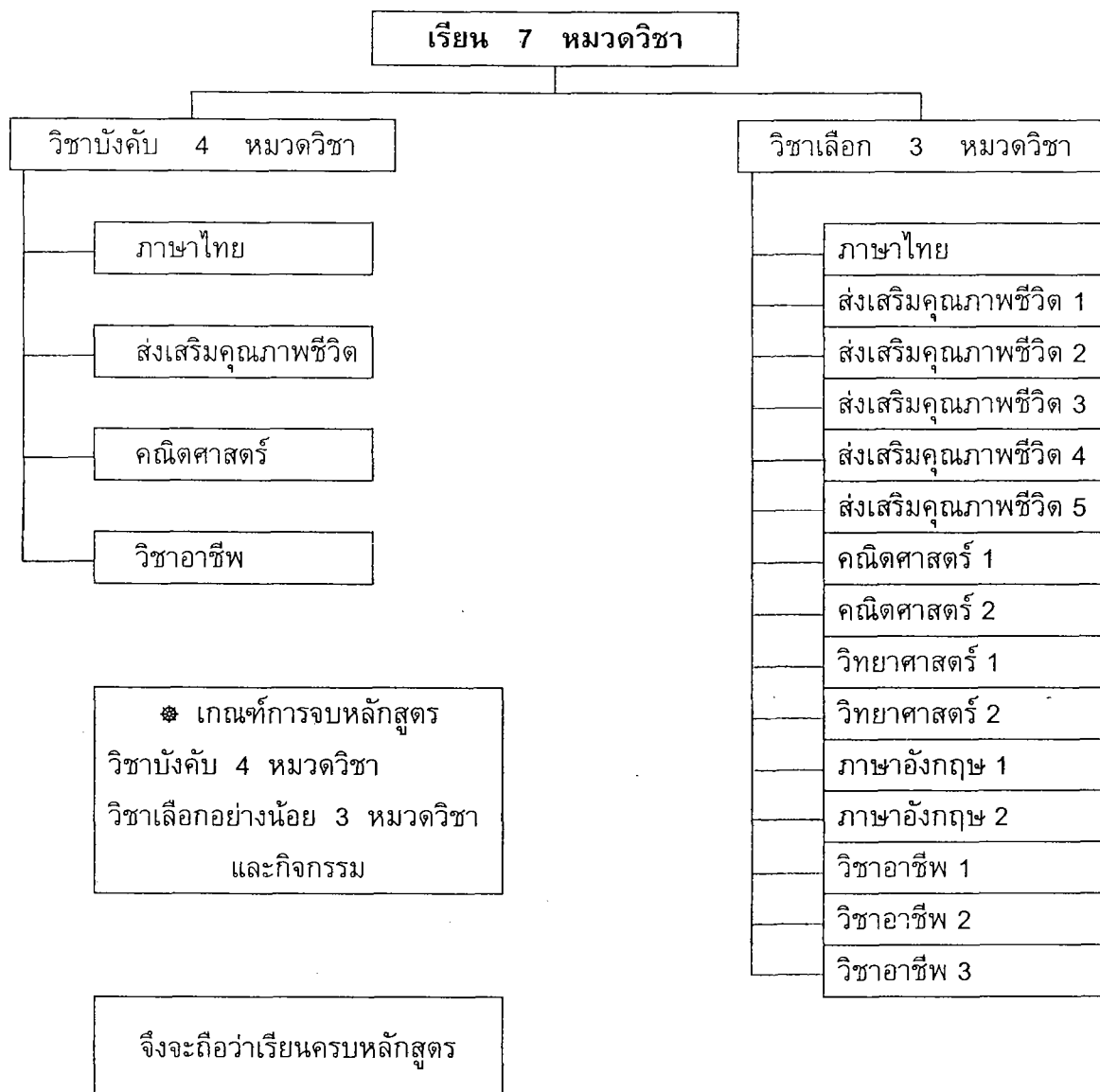


หมายเหตุ ผู้ที่จบหลักสูตรต้องสอบได้กลุ่มสภาพประสบการณ์พื้นฐาน (บังคับ) 190 สภาพ และกลุ่มสภาพประสบการณ์เสริม (เลือก) ไม่น้อยกว่า 60 สภาพ (โดยเลือกเรียน เทียบโอนผลการเรียน หรือผ่านข้อทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนด) รวมไม่น้อยกว่า 250 สภาพ และใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 500 ชั่วโมง ยกเว้นกรณีมีการเทียบโอนผลการเรียนก็สามารถจบได้ก่อนกำหนด (คู่มืออบรมผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ. 2538 : 7)

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียนตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี ยกเว้นกรณีผู้เรียนมีการเทียบโอนหรือโอนผลการเรียน สามารถจบก่อนกำหนดได้

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2530



(คู่มืออบรมผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ. 2538 : 5)

การเทียบโอนผลการเรียน

จากหลักการสำคัญกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบล และกรรมการหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐ และ เอกชน และนอกจากนั้น ยังมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ ตลอดจน มีประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงให้นำความรู้ที่ได้รับโดยเฉพาะในกลุ่ม หรือหมวด วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต และวิชาชีพมาเทียบโอนให้เป็นผลการเรียนตามหลักสูตร การศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2537 : 52)

ระดับประถม (ป.6)

วิชาบังคับ มี 4 กลุ่มวิชา ผู้เรียนสามารถสอบเทียบโอนได้ 3 กลุ่มวิชาต้องเรียน ทุกคน 1 กลุ่มวิชา คือ

1) ผู้ที่ไม่จบ ป. 4 มีสิทธิขอสอบเทียบโอนได้ในกลุ่มวิชาพื้นฐาน 1-3 หากสอบได้ ไม่ต้องลงทะเบียนเรียน

2) ผู้ที่จบ ป. 4 และมีหลักฐานการศึกษามาแสดงเทียบโอนในพื้นฐาน 1 และมีสิทธิ ขอสอบเทียบโอนพื้นฐาน 2 และ 3 ได้ เช่นกัน

สำหรับพื้นฐาน 4 นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนทุกคน

วิชาเลือก โดยผู้เรียนต้องเลือกเรียนไม่น้อย 60 สภาพ ซึ่งการเทียบโอนวิชาเลือกนี้ ผู้นำท้องถิ่นสามารถขอเทียบโอนในกลุ่มวิชาอาชีพได้ทั้ง 60 สภาพ หากเทียบโอนได้ก็ไม่ต้อง ลงทะเบียนเรียน วิธีการเทียบโอนผลการเรียนวิชาชีพสำหรับผู้นำท้องถิ่น มีการเทียบโอนได้ 2 ลักษณะดังนี้

1) เทียบโอนตามเกณฑ์การเทียบโอนวิชาชีพตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ปกติ มี 5 วิธี คือ

- 1.1 เทียบโอนผลการเรียนจากแหล่งวิทยากรคือ แหล่งศึกษาอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ รับรอง
- 1.2 เทียบโอนจากสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ
- 1.3 เทียบโอนจากประสบการณ์อาชีพที่มีอยู่
- 1.4 เทียบโอนจากประกอบอาชีพ
- 1.5 เทียบโอนจากการจัดโครงการประกอบอาชีพ

- 2) เทียบโอนตามเกณฑ์การเทียบโอนของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เพิ่มเติม เฉพาะก้านั้น ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำท้องถิ่นที่มี 2 วิธี คือ
- 2.1 เทียบโอนจากระยะเวลาที่เป็นก้านั้น ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรก้านั้น ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ สภาตำบล และคณะกรรมการหมู่บ้าน
- 2.1.1 ตำแหน่งแพทย์ประจำตำบล/สารวัตรก้านั้น/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสภา ตำบล และ คณะกรรมการหมู่บ้าน มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ต่อเนื่องกันสามารถเทียบโอนวิชาอาชีพได้ 60 สภา
- 2.2 เทียบโอนจากประสบการณ์และความสามารถพิเศษ เช่น การมีผลงาน จากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ หรือเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนใน กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือรับรางวัลดีเด่นต่าง ๆ สามารถนำ ประสบการณ์ และความสามารถพิเศษนั้นมาเทียบโอนวิชาอาชีพได้ 60 สภา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

วิชาบังคับ มี 4 หมวดวิชา คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ โลกของงานอาชีพ และส่งเสริมคุณภาพชีวิต ซึ่งผู้นำท้องถิ่นต้องเรียนทุกคน

วิชาเลือก ซึ่งมีวิชาให้เลือกเรียนหลายหมวดวิชา คือ ภาษาไทย ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 1 - 5 คณิตศาสตร์ 1, 2 วิทยาศาสตร์ 1, 2 ภาษาอังกฤษ 1, 2 และวิชาอาชีพโดย ผู้เรียนต้องเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา ผู้นำท้องถิ่นที่สามารถขอเทียบโอนในหมวด วิชาได้ทั้ง 3 หมวดวิชา

วิธีการเทียบโอนผลการเรียนวิชาอาชีพสำหรับผู้ใหญ่บ้าน มีการเทียบโอนได้ 2 ลักษณะ เช่นเดียวกันกับการเทียบโอนในระดับประถมศึกษา คือ

1. เทียบโอนตามเกณฑ์การเทียบโอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสาย สามัญ ปกติ 5 วิธี (เช่นเดียวกันกับระดับประถมศึกษาดังที่ได้กล่าวไปแล้ว)
2. เทียบโอนตามเกณฑ์การเทียบโอน ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เพิ่มเติม เฉพาะก้านั้นผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำท้องถิ่นที่มี 2 วิธี คือ

2.1 ตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้าน

2.1.1 มีประสบการณ์ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปต่อเนื่องกันเทียบโอนวิชาชีพ (เลือก) ได้ 1 หมวดวิชา ถ้ามีการเทียบโอนในระดับประถมศึกษาแล้วจะนำมาเทียบโอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอีกไม่ได้

2.1.2 มีประสบการณ์ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปต่อเนื่องกันเทียบโอนวิชาชีพ (เลือก) ได้ 2 หมวดวิชา ถ้ามีการเทียบโอนผลการเรียนในระดับประถมศึกษาแล้ว จะนำมาเทียบโอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่ได้

2.2 ตำแหน่งแพทย์ประจำตำบล/ สารวัตรกำนัน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการสภาตำบล และคณะกรรมการหมู่บ้าน

2.2.1 มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปต่อเนื่องกันเทียบโอนวิชาชีพ (เลือก) ได้ 1 หมวดวิชา ถ้ามีการเทียบโอนในระดับประถมศึกษาแล้ว จะนำมาเทียบโอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอีกไม่ได้

2.2.2 มีประสบการณ์ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปต่อเนื่องกันเทียบโอนวิชาชีพ (เลือก) ได้ 2 หมวดวิชา ถ้ามีการเทียบโอนผลการเรียนในระดับประถมศึกษาแล้ว จะนำมาเทียบโอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอีกไม่ได้

2.3 เทียบโอนจากประสบการณ์และความสามารถพิเศษ เช่น การมีผลงานจากการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่หรือเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน ในกิจกรรมหนึ่ง หรือได้รับรางวัลดีเด่นต่าง ๆ สามารถนำประสบการณ์และความสามารถพิเศษนั้นมาเทียบโอนวิชาชีพได้ 1 หมวดวิชา

วิธีการเทียบโอนผลการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เทียบโอนโดยการเสนอผลการเข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านหรือตำบล โดยเสนอแบบฟอร์ม ตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ควรมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ การเป็นอาสาสมัครของผู้ไม่รู้หนังสือโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ โครงการพัฒนาถนนสาธารณะ โครงการส่งเสริมสนับสนุนสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ธรรมชาติ โครงการเกี่ยวกับสาธารณสุข โครงการที่เกี่ยวกับการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม โครงการพัฒนาประชาธิปไตย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. การปฐมนิเทศ เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนเรียนเรียบร้อยแล้ว สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา ทั้งนี้ควรมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่กระทรวงหลัก ทุกระดับ ในจังหวัดเพื่อชี้แจงให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การจัด

แผนการเรียนการพบกลุ่มการประเมินผลการเรียน และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งความร่วมมือและการสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ต่อการจัดการเรียนการสอน

2. การพบกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน และเสริมความรู้ และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.1 วิธีการพบกลุ่ม ให้สถานศึกษาพิจารณากำหนดระยะเวลา การพบกลุ่ม ได้ตามความเหมาะสม โดยอาจดำเนินการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มได้ตามวิธีการ และสถานที่ ต่าง ๆ ดังนี้

- พบกลุ่มภายหลังการประชุมกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ที่ที่ว่าการอำเภอหรือ
- พบกลุ่มภายหลังการประชุมสภาตำบล หรือ
- พบกลุ่มในวัน เวลาและสถานที่อื่น ๆ ที่เหมาะสม โดยครูประจำกลุ่ม ได้ตกลงกับผู้เรียนร่วมกัน เป็นต้น

ในระหว่างการพบกลุ่มดังกล่าว ครูประจำกลุ่มจะต้องเป็นผู้นำให้เกิดกระบวนการกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน และให้ความรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมความรู้ ทั้งด้านวิชาการ และการพัฒนาชุมชน โดยอาจจะเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายให้ความรู้เพิ่มเติม ได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็น เช่น ปลัดอาวุโส พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ ฯลฯ นอกจากนี้ ครูประจำกลุ่มจะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการพบกลุ่มภาคฤดูใบไม้ร่วง (การเป็นผู้นำ การเขียนแผน โครงการ ฯลฯ) ตามเกณฑ์การจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ที่กรมการศึกษา นอกโรงเรียนกำหนด

2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หลังจากที่ครูประจำกลุ่ม ได้ให้ความรู้ เกี่ยวกับการวางแผนการเขียนโครงการ ฯลฯ แก่นักศึกษาแล้วนักศึกษาจะต้องเสนอโครงการ ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียนในชุมชนที่ตนรับผิดชอบ โดยให้หัวหน้า สถานศึกษาอนุมัติให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- จัดตั้งศูนย์การเรียนตำบล/หมู่บ้านที่รับผิดชอบ
- ปรับปรุงและพัฒนาศูนย์การเรียนให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- กิจกรรมอื่น ๆ ตามนโยบายของรัฐ ทั้งนี้ โครงการ/กิจกรรมที่เสนอ จะต้องใช้เวลา ดังนี้
- ระดับประถมศึกษาจะต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง (คือกลุ่มสภาพประสบการณ์พื้นฐาน 4 ภาคปฏิบัติ)
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 42 ชั่วโมง (42 หน่วยกิจกรรม)

2.3 สื่อการเรียนการสอนการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เพื่อให้บรรลุตามหลักการ วัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น สื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องวางแผนจัดหา บริการ บำรุงรักษาอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยสื่อต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1 ประเภทของสื่อ สื่อในการเรียนการสอน จำแนกเป็น

2 ประเภท คือ

2.3.1.1 สื่อหลัก ได้แก่ ครูประจำกลุ่ม แบบเรียน หรือ ชุดการเรียน และรายการวิทยุเพื่อการศึกษาพร้อม ตารางออกอากาศ

2.3.1.2 สื่อเสริม ได้แก่ หนังสือวารสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ ที่ส่วนราชการ และภาคเอกชนจัดทำขึ้นตลับแถบ บันทึกเสียง วีดีโอเทป โทรทัศน์ รายการโทรทัศน์ วิทยากร

สภาพทั่วไปของจังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 - 15 องศาเหนือและเส้นแวงที่ 104 - 105 องศาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเล 120 เมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 8,839,976 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,524,985 ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถไฟ 515 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ 600 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	เขตอำเภอรามันไพร และอำเภอยางชุมน้อย ติดต่อกับ จังหวัดยโสธร และจังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศใต้	เขตอำเภอขุขันธ์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอกันทรลักษ์ ติดต่อกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย
ทิศตะวันออก	เขตอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอกันทรลักษ์ และอำเภอโนนคูณ ติดต่อกับจังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันตก	เขตอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอปราสาท อำเภอห้วยทับทัน และอำเภอเบ็ญที่ร์ ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม อยู่ทางตอนเหนือและตอนกลางของจังหวัด ส่วนทางตอนใต้จะเป็นที่ลาดชันและลูกคลื่นลอนตื้นสลับลอนชัน พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดมีความลาดชันจากทางใต้ลงสู่น้ำมุล ทางตอนเหนือของจังหวัดสภาพดินร่วนละ 60 เป็นลักษณะดินร่วนปนทราย ที่มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ มีเพียงร้อยละ 4.5 ของพื้นที่จังหวัดเท่านั้น ที่มีระดับความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างสูง ส่วนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 35.5 เป็นดินภูเขาและเทือกเขา ซึ่งทำการกสิกรรมได้เพียงบางส่วน มียอดเขาสูงที่สุดของจังหวัด คือยอดเขาพนมตาเมื่อน ในเขตอำเภอขุนหาญ สูง 673 เมตร

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปของจังหวัดศรีสะเกษ มีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อน และค่อนข้างหนาวจัดในฤดูหนาว ส่วนในฤดูฝนมักจะมีฝนตกหนักในเดือนกันยายน โดยจะตกหนักในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของจังหวัดเท่านั้น ส่วนพื้นที่ทางตอนบนจะมีปริมาณฝนตกน้อยและไม่ค่อยสม่ำเสมอ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1,200 - 1,400 มิลลิเมตร ต่อปี อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 26 - 28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 40 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 10 องศาเซลเซียส

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ป่าไม้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติไปแล้วจำนวน 25 ป่า เนื้อที่ 1,274,312 ไร่ และป่าเตรียมการสงวนจำนวน 4 ป่า มีเนื้อที่ 98,132 ไร่ รวมพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดศรีสะเกษ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 1,866,444 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.73 ของเนื้อที่จังหวัดทั้งหมด นอกจากนี้ยังจำแนกเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ ได้ดังนี้

พื้นที่ป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ มีเนื้อที่ 597,828 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.82 ของเนื้อที่จังหวัด

พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 476,163 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.62 ของเนื้อที่จังหวัด

พื้นที่สวนป่าของรัฐ พื้นที่ดำเนินการโครงการช่วยเหลือราษฎรให้มีสิทธิทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (สทก.) และพื้นที่อนุญาตให้ใช้ประโยชน์อย่างอื่น มีเนื้อที่ 292,459 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.29 ของเนื้อที่จังหวัด

ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดศรีสะเกษ คือลำน้ำมูล ซึ่งเป็นสายน้ำที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลผ่านทางตอนเหนือของจังหวัด คือ ท้องที่อำเภอราษีไศล อำเภอบางชุมน้อย อำเภอเมืองศรีสะเกษ และอำเภอกันทรารมย์ นอกจากนี้ ยังมีลำน้ำอีกหลายสายที่ไหลลงสู่มแม่น้ำมูล ได้แก่ ห้วยสำราญ ห้วยชะมูง ห้วยทา ห้วยทับทัน ห้วยแสด และยังมี หนอง บึง ต่าง ๆ อยู่ทั่วไป

ทรัพยากรแร่ธาตุ

สภาพทางธรณีวิทยาของจังหวัดศรีสะเกษ จัดอยู่ในหินชุดโคราช ซึ่งเกิดจากการตกตะกอนของน้ำทะเลเป็นเวลานานมาแล้ว มีบางบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่ม คือ พวดินตกตะกอนลำน้ำ ซึ่งคาดว่าเกิดในยุคควอเตอรันารีถึงปัจจุบัน เป็นชั้นที่อยู่บนสุด จึงคาดว่าจะมีแหล่งแร่ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจอยู่บ้าง แต่ขณะนี้ยังไม่มีการสำรวจอย่างจริงจัง ส่วนใหญ่เป็นการขุดหาโดยราษฎรที่อยู่อาศัยในท้องถิ่นซึ่งใช้เครื่องมือง่าย ๆ เท่านั้น แร่ที่สำคัญที่ขุดพบคือ พลอย และแร่เงิน ซึ่งขุดพบที่อำเภอกันทรลักษณ์

ขนาดพื้นที่

พื้นที่ 8,839,976 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 19 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ 204 ตำบล 2,198 หมู่บ้าน 1 เทศบาล 13 สุขาภิบาล เขตการเลือกตั้ง 3 เขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 9 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัย ยังไม่พบงานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญโดยตรง แต่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้อ้างอิงได้ดังนี้

นัยนา อ่างสันติสุข (2522:71) ได้วิเคราะห์ห้วงค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย พบว่า องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการนิสิตนักศึกษา มีดังนี้ บรรยากาศในการเรียน พฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก บรรยากาศการบริหาร และวินัย นิสิต นักศึกษา กีฬาและสันทนาการ บุคลิกภาพเพื่อนสนิท บริการทางวิชาการ

สุบัญญัติ กิตติวิสาร (2526 : 36 - 37) ได้ศึกษาทัศนคติของกำนันในการให้ความร่วมมือต่องานการศึกษาผู้ใหญ่ในจังหวัดสระบุรี พบว่ากำนันให้ความร่วมมือมากที่สุด คือการเสนอข้อคิดเห็นต่อที่ประชุมสภาตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน ช่วยกระตุ้นให้ชาวบ้านร่วมมือในการพัฒนาหมู่บ้าน และให้ผู้ใหญ่บ้านไปเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ของทางราชการให้ประชาชนได้ทราบ ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการคัดเลือกผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมต่าง ๆ ตลอดจนนำเอกสารเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพ อนามัย การปกครองและอื่น ๆ ไปเผยแพร่สู่ชาวบ้าน แนะนำชาวบ้านปลูกพืชผักสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ จัดประชุมชาวบ้าน

นเรศ วงศ์สวัสดิ์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของผู้นำท้องถิ่นที่มีโครงการสร้างงานในชนบท เขตอำเภอ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุสูงและมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมากด้วย จะมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการสร้างงานในชนบท ส่วนระดับการศึกษาของผู้นำท้องถิ่นพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการสร้างงานในชนบท

ผดุง อารยะวิญญู และคณะ (2528:75) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานพัฒนาชนบทของรัฐบาล วัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและการยอมรับของประชาชนในโครงการพัฒนาชนบทของรัฐบาล ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมนั้นประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการงานและกิจกรรมพัฒนามากที่สุด รองลงไปเป็นส่วนร่วมในการวางแผนการบำรุงรักษาและการบริจาคสมทบทุนตามลำดับ มูลเหตุของการมีส่วนร่วมประชาชนส่วนมากเข้าร่วมโครงการพัฒนา เพราะได้รับการชักจูงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการพัฒนาชนบทระดับหมู่บ้าน ได้แก่ ระดับการศึกษาผู้นำท้องถิ่น

ลักษณะการเป็นผู้นำท้องถิ่น ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นำท้องถิ่นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ระดับจังหวัด อำเภอ ความสนใจของผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในการพัฒนาชนบท โครงการพัฒนาชนบทที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และประชาชนยอมรับความเป็นผู้นำท้องถิ่น

กรมการฝึกหัดครู (2529:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และการส่งผลขององค์ประกอบสภาพแวดล้อมของห้องเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน พบว่า สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคือ ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์ในการเรียนการสอน ในส่วนเกี่ยวกับผู้เรียน คือ ภูมิหลังของครอบครัว ความรู้พื้นฐานก่อนเรียน การรับรู้ของนักเรียนต่อการมุ่งหวังในงานของครู เจตคติต่อวิชาเอก

อุบล ทิศนโกวิท (2531:57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพเป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ พบว่า นักศึกษาที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาที่มีสภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพคาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่มและด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05 ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่มและด้านสภาพแวดล้อม นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อนันต์ ศรีอนันต์ (2531:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการการพบกลุ่มของผู้เรียน การศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุไปรษณีย์ ในเขตการศึกษา 6 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุไปรษณีย์ ในเขตการศึกษาที่ 6 จำนวน 159 คน ผลปรากฏว่าความต้องการการพบกลุ่มของนักศึกษาที่สำคัญมี 4 ประการ คือ

1. เกี่ยวกับครูประจำกลุ่ม คือต้องการให้ครูประจำกลุ่มร่วมให้ความคิดเห็นเสนอแนะชี้แนะในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม มีความสามารถหาวิธีการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ใช้คำพูดที่เข้าใจง่ายมีความยุติธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. เกี่ยวกับวิธีการและกิจกรรมด้านวิชาการ คือต้องการให้แนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษา รวบรวมปัญหาการเรียนจากนักศึกษาที่ไม่เข้าใจในบทเรียนที่ศึกษาด้วยตนเองที่ผ่านมาในรอบสัปดาห์ แล้วให้ครูประจำกลุ่มตอบคำถาม และสรุปเฉพาะเนื้อหาวิชาที่นักศึกษาไม่เข้าใจวิธีการและกิจกรรมด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต นักศึกษาต้องการให้

ครูประจำกลุ่มสนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงออกตามความสามารถ และประเด็นปัญหาที่ใช้ในการอภิปรายควรจะตรงกับคู่มือเรียน

3. เกี่ยวกับผู้เรียน ต้องการให้ผู้เรียนมีความสนิทสนมเป็นกันเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

4. เกี่ยวกับสภาพที่พบกลุ่ม ต้องการให้มีอากาศถ่ายเทสะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ ปราศจากสิ่งรบกวนและเดินทางไป-กลับสะดวก

งานวิจัยในต่างประเทศ

เฮย์ (Hay.1951 : 127) ศึกษาการร่วมกิจกรรมทางสังคมของประชาชนในชนบท พบว่ามีปัจจัยเกี่ยวข้องคือ สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางอาชีพและที่อยู่อาศัย โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมต่ำจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนน้อยกว่าบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมสูง

บราวน์ (Brown. 1953 : 591) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดองค์กรของรัฐพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างแข็งขันและไม่แข็งขัน มักมีฐานะแตกต่างกันออกไปและมีมโนภาพสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเขา ประเพณี การรวมตัว แนวความคิดที่ถูกคาดหวังให้เข้าร่วมกิจกรรมบางอย่าง บุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมสูง เช่น การศึกษาอาชีพรายได้มักจะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างแข็งขันมากกว่าคนที่มียุทธศาสตร์ของสังคมต่ำ

เซอร์จิอวานนิ (Sergiovanni. 1970 : 191) ศึกษาถึงองค์ประกอบ ที่ให้เกิดความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจจากครูในมอนโรเคาน์ตีรัฐนิวเจอร์ซีย์ ได้นำวิธีการของเฮอร์ชเบอร์กมาใช้ เว้นแต่กลุ่มตัวอย่างครูบางกลุ่ม องค์ประกอบที่ทำให้ครูพอใจมากที่สุด 3 ประการ และองค์ประกอบที่ทำให้ครูมีความพึงพอใจ 6 ประการ องค์ประกอบที่ทำให้ครูถึงพอใจได้แก่ การได้รับความสำเร็จ การยอมรับนับถือ และความรับผิดชอบ ส่วนองค์ประกอบที่ทำให้ครูเกิดความไม่พึงพอใจ ได้แก่ วิธีการนิเทศงานความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นโยบายของโรงเรียนและการบริหารชีวิตส่วนตัว ความไม่ยุติธรรม และฐานะของอาชีพ

จอห์นสตัน และบาร์วิน (Johnston and Barvin. 1973 : 136 - 141) ได้ใช้ทฤษฎีของเฮอร์ชเบอร์ก ทำการทดสอบความพึงพอใจกับครูผู้ชายที่ทำการสอนในโรงเรียนราษฎร์ ประเทศออสเตรเลีย จำนวน 130 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับกลุ่มที่มีความพึงพอใจในการทำงาน กับกลุ่มที่ไม่มีความพึงพอใจในการทำงาน ผลปรากฏว่า

1. ความสำเร็จในการทำงาน การยกย่องนับถือ ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งเฮอร์ชเบอร์กจัดอยู่ในองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ แต่กลับปรากฏผลว่าไม่ได้รวมอยู่ในกลุ่มที่ทำพึงพอใจ

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นส่วนที่ทำให้เกิดความพึงพอใจจากงานการศึกษาวิจัยที่ได้รับรวบรวมมา จะเห็นได้ว่า สิ่งที่ทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นปัจจัยที่สนองความต้องการของบุคคลที่มีความต้องการทางกายภาพ เช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย และประการที่สองเป็นปัจจัยที่สนองความต้องการในด้านความปลอดภัย ความมีชื่อเสียงในวงสังคม และความต้องการได้รับความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาเป็นต้น และหากบุคคลได้รับการตอบสนองในสิ่งต่าง ๆ ก็จะเป็นการกระตุ้น หรือ โน้มน้าวให้มีความกระตือรือร้นและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ

เบอร์ตัน (Burton. 1973 : 4596 - A) ได้ศึกษาโครงการบริการประชาชนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาในรัฐอลาบามาในปี ค.ศ.1973 จากการศึกษาพบว่าหัวหน้าฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อกิจกรรมบริหารชุมชนมีเพียงบางแห่งที่ผู้บริหารมีความรับผิดชอบระดับรองลงไป ส่วนมากจะไม่มีการจัดงบประมาณสำหรับบริการชุมชนโดยเฉพาะ ในการนี้ทางโรงเรียนจำเป็นต้องช่วยตัวเอง ในด้านของนโยบายนั้นโรงเรียนในรัฐอลาบามา ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั้งหมดที่ได้เขียนนโยบายไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่อย่างไรก็ตาม อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็วเพราะกิจกรรมการบริหารชุมชนของโรงเรียนต่าง ๆ ได้รับการปรับปรุงอยู่เสมอ ส่วนในการดำเนินการด้านบริการชุมชนนั้นทางโรงเรียนมีวิธีการและกระบวนการอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี แต่ยังคงขาดการวัดผลและประเมินผลเพื่อหาประสิทธิภาพของการให้บริการชุมชน

มัวร์ (Moore. 1975 : 5059 - A) ได้ศึกษาบทบาทของบรันสวิค จูเนียร์ คอลเลจ (Brunswick Junior College) ในด้านการพัฒนาชุมชน โดยวิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับงานพัฒนาชุมชนของกลุ่มผู้นำชุมชนกับคณะอาจารย์ในวิทยาลัย สรุปผลได้ว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่าจะรวมกิจกรรมด้านพัฒนาชุมชน ไว้เป็นหน้าที่อันหนึ่งของวิทยาลัย และได้เสนอให้นำผ่านองค์การต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่รวมของประชาชนตามหลักประชาธิปไตย และให้ประชาชนมีส่วนร่วมกระทำด้วยตนเอง กลุ่มอาจารย์เห็นควรให้กิจกรรมการพัฒนาชุมชนเป็นกิจกรรมในหลักสูตร โดยคิดหน่วยกิตให้เหมือนเป็นภาคฝึกงานของนักศึกษา และเป็นการให้การศึกษาต่อเนื่องแก่ประชาชน พร้อมทั้งได้เสนอแนะว่าเพื่อให้งานด้านนี้คงอยู่ตลอดไป วิทยาลัยควรสนับสนุนให้เป็นปริมาณงานของอาจารย์ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วย

แฮร์ริสัน (Harrison.1977 : 3235 - 5) ได้ศึกษาเพื่อตรวจสอบผลสะท้อนจากการศึกษาในหลายเขื่อนนำ ผลการศึกษาพบว่า

1. มีความสัมพันธ์กันระหว่างระบบการทำงานของโรงเรียน และปฏิกิริยาต่อข้อคำถามในเครื่องมือเก็บข้อมูล ตามระบบการทำงาน
2. รายงานจากครูเกี่ยวกับการศึกษาชุมชนที่สนองความต้องการได้ถูกต้อง ดูจากโครงการการศึกษาสิ่งที่จะมาป้อนจากชุมชน รูปแบบของโครงการที่สนองความต้องการของชุมชน การประสานงานจากแหล่งต่าง ๆ
3. ความร่วมมือของฝ่ายต่าง ๆ เริ่มจากครู นักเรียน ควรมีความกระตือรือร้นตลอดทั้งการวางแผนและกระบวนการตัดสินใจ
4. ครูเห็นความสำคัญของโครงการและขบวนการของการศึกษาชุมชน
5. โครงการการศึกษาชุมชนที่เด่นชัดจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกว่าส่วนอื่น

อัคทาร์ (Akhtar. 1977 : 26 - 27) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาชนบทในประเทศกำลังพัฒนา พบว่า สาเหตุที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของความล้มเหลวของโครงการพัฒนาชนบทในประเทศกำลังพัฒนาคือ ประชาชนในชนบทมิได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทจึงทำให้ขาดความสำนึกในการเป็นเจ้าของโครงการ และยังผลให้เกิดปัญหาขาดการบำรุงรักษาหลังจากโครงการเสร็จสิ้นแล้ว

สมมติฐานงานวิจัย

1. ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกัน
2. ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกัน
3. ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ แตกต่างกัน
4. ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกัน
5. ผู้นำท้องถิ่นที่มีลักษณะการพบกลุ่มต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการวิจัย คือ ผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในสภาตำบล สารวัตรกำนัน กรรมการหมู่บ้าน ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ที่ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 2,240 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่นที่ลงทะเบียนตามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ที่ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอทุกอำเภอ ในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ซึ่งเลือกมาโดยการกำหนดให้ความคลาดเคลื่อนระดับ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 407 คนตามสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 296 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967 : 886-887)

$$n = \frac{N}{1+Ne}$$

เมื่อ n แทน กลุ่มตัวอย่าง
N แทน ประชากร
e แทน ความคลาดเคลื่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร การศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาขอบเขตความพึงพอใจของ
ผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
2. ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือ ชนิดแบบสอบถาม (แบบ Likert scale) ฉบับร่าง โดย
แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ของผู้นำท้องถิ่นที่
ลงทะเบียนเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ในจังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัด
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยแบ่งความพึงพอใจออกเป็น
4 ด้าน คือ ด้านการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสื่อ และด้าน
บริการทั่วไป

กำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อ ดังนี้

มีความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มีความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
มีความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
มีความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
มีความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม ที่มีข้อความปลายเปิด ในด้านความพึงพอใจของ
ผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เพื่อให้
ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม นอกจากข้อความที่ได้นำเสนอไว้ใน
ตอนที่สอง

4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อ
พิจารณาถึงความเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนความสมบูรณ์ทางด้านการใช้ภาษา
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณา จากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท
ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้นำท้องถิ่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .99

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อขอหนังสือราชการถึง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขอเก็บข้อมูลผู้นำท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว

2. เก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่าง 9 ธันวาคม 2539 -12 มกราคม 2540 โดยขอความร่วมมือกับผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ให้แจกแบบสอบถามและรวบรวมให้ภายในเวลาที่กำหนด ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 407 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่แจกไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้วได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 407 ฉบับ จึงนำไปทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่แล้วคำนวณค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย จำนวนกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ t - test จำนวนกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไปใช้ F - test และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังกล่าว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS x (Statistical Package for the Social Sciences Version-X)

4. สำหรับข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามปลายเปิด ใช้วิธีวิเคราะห์โดยการรวบรวมแล้วจัดกลุ่มความพึงพอใจการแจกแจงความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ โดยการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอย่างมีโครงสร้าง ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา α (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (ซูศรี วงศ์รัตนะ. 2523 : 98 - 99) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด

n แทน จำนวนข้อ

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละชุด

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์เครื่องมือ

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1.1 มัชฌิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	มัชฌิมเลขคณิต
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนหรือผลการวัดแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนการวัดหรือคะแนน

2.1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2529:186)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมดหรือประชาชนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

2.2.1 เปรียบเทียบแตกต่างกันของคะแนนเฉลี่ยระหว่างตัวแปรสองกลุ่ม โดยใช้ t-test (ไพศาล หวังพานิช. 2530 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าแจกแจงที
	X_1, X_2	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	N_1, N_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2

2.2.2 ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้ F - test (ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2529:186)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ความแตกต่างค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่าสองกลุ่ม
 MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบว่า พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple - comparisons) วิธีของเซฟเฟ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531:240) สูตรที่ใช้คำนวณคือ

$$S = \sqrt{(K - 1) F(\alpha, df_b, df_w)} \sqrt{\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}} MS_W$$

เมื่อ S หมายถึงค่าวิกฤติแบบเซฟเฟ

$F(\alpha, df_b, df_w)$ หมายถึง ค่า F ที่เปิดจากตาราง การแจกแจงของค่า F ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = α โดยมีค่า $df_b = K - 1$ และ $df_w = N - K$

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ค่าวิกฤติของ F)

$\frac{1}{n_i}, \frac{1}{n_j}$ แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างคู่ที่นำมาเปรียบเทียบ

MS_W แทน Mean square ภายในกลุ่มที่ได้คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้นำสัญลักษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนผู้ نات้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t - Distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา F - Distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน Sum Square
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนนหรือ Mean Square
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ หรือ Degree of Freedom
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้นำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้นำท้องถิ่น

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญโดยรวม และรายด้าน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญตามตัวแปร อายุ พื้นฐาน การศึกษา ระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ และ ลักษณะการพบกลุ่ม

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้นำท้องถิ่น

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้นำท้องถิ่นที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน
407 คน ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างได้เสนอในตาราง 1 ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ต่ำกว่า 40 ปี	226	55.50
1.2 40 - 50 ปี	136	33.41
1.3 51 ปี ขึ้นไป	45	11.13
2. พื้นฐานการศึกษา		
2.1 ป. 4 หรือเทียบเท่า	128	31.42
2.2 ป. 6 หรือเทียบเท่า	153	37.64
2.3 ม. 3 หรือเทียบเท่า	126	31.02
3. ระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ		
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	225	55.31
3.2 5 ปี ขึ้นไป	182	44.74
4. ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่		
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี	201	49.41
4.2 5 ปี ขึ้นไป	206	50.61
5. ลักษณะของการพบกลุ่ม		
5.1 พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ	47	11.50
5.2 พบกลุ่มรวมกับนักศึกษาทั่วไป	360	88.50

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 407 คน มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีจำนวน 226 คน อายุ 40 - 50 ปี มีจำนวน 136 คน และอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50, 33.41 และ 11.13 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามพื้นฐานการศึกษาพบว่า จบ ป.4 หรือเทียบเท่า มีจำนวน 128 คน จบ ป. 6 หรือเทียบเท่า มีจำนวน 153 คน จบ ม.3 หรือเทียบเท่า มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.42, 37.64 และ 31.02 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อพบว่า ต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 225 คน 5 ปีขึ้นไป มีจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 55.31 และ 44.74 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่าต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 201 คน 5 ปีขึ้นไป มีจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 49.41 และ 50.61 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามลักษณะของการพบกลุ่มพบว่า พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ มีจำนวน 47 คน พบกลุ่มรวมกับนักศึกษาทั่วไป มีจำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 และ 88.50 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญโดยรวมและรายด้าน**

ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
โดยกำหนด ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมดังกล่าวน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมดังกล่าวน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมดังกล่าวปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมดังกล่าวมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมดังกล่าวมากที่สุด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ โดยรวมและรายด้าน

รายละเอียดข้อมูล	\bar{x}	S.D	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ด้านการพบกลุ่ม	3.21	0.63	ปานกลาง
2. ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.34	0.64	ปานกลาง
3. ด้านสื่อ	3.03	0.66	ปานกลาง
4. ด้านบริการทั่วไป	3.52	0.70	มาก
รวม	3.27	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่าผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริการทั่วไปมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$) ที่เหลืออีก 3 ด้าน คือ ด้านการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านสื่อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21, 3.34$ และ 3.03)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม

รายละเอียดข้อมูล	\bar{x}	S.D	ระดับ ความพึงพอใจ
1. การพบกลุ่มโดยครูประจำกลุ่ม	3.38	0.87	ปานกลาง
2. การพบกลุ่มเฉพาะผู้นำท้องถิ่น	3.10	0.97	ปานกลาง
3. การพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาคนอื่น ๆ	3.36	0.92	ปานกลาง
4. การพบกลุ่มโดยนำปัญหาในท้องถิ่นเป็นประเด็น อภิปราย	3.18	1.05	ปานกลาง
5. นักศึกษาในกลุ่มร่วมกันเสนอข้อคิดเห็นในการ อภิปรายของนักศึกษา	3.26	1.09	ปานกลาง
6. การเชิญวิทยากรพิเศษมาสอนเสริมในบางวิชา	2.94	1.16	ปานกลาง
7. การร่วมกิจกรรมนันทนาการก่อนการพบกลุ่ม แต่ละครั้ง	3.15	0.98	ปานกลาง
8. ร่วมกันกำหนดหัวข้อในการพบกลุ่มครั้งต่อไป	3.23	0.95	ปานกลาง
9. การพบกลุ่มทุกสัปดาห์	3.32	1.13	ปานกลาง
10. การพบกลุ่มสองสัปดาห์ต่อครั้ง	2.92	1.09	ปานกลาง
รวม	3.21	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.92 - 3.38$) โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อการพบกลุ่มโดยครูประจำกลุ่ม ($\bar{x} = 3.38$) น้อยที่สุดคือ ข้อการพบกลุ่มสองสัปดาห์ต่อครั้ง ($\bar{x} = 2.92$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

รายละเอียดข้อมูล	\bar{X}	S.D	ระดับ ความพึงพอใจ
1. การพบกลุ่มภาคทฤษฎีตามกำหนดของ ครูประจำกลุ่ม	3.39	0.94	ปานกลาง
2. การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ของ กลุ่มนักศึกษา	3.34	0.94	ปานกลาง
3. การทำกิจกรรมแบบเข้าค่าย	2.86	1.11	ปานกลาง
4. การทำกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี	3.29	1.09	ปานกลาง
5. การทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม	3.32	1.02	ปานกลาง
6. การทำกิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษา นอกโรงเรียน	3.56	0.98	มาก
7. การร่วมทำโครงการเสนอก่อนการปฏิบัติ	3.11	0.94	ปานกลาง
8. การนำความรู้จากการทำกิจกรรมไปประยุกต์	3.13	0.94	ปานกลาง
9. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชนและสังคม	3.55	0.95	มาก
10. การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม และจริยธรรม	3.65	0.92	มาก
รวม	3.34	0.64	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.34$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 3 ข้อคือ การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม และจริยธรรม ($\bar{x} = 3.65$) การทำกิจกรรมสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{x} = 3.56$) และการจัดเสริม ให้ผู้เรียนมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและสังคม ($\bar{x} = 3.55$) นอกนั้นมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.11 - 3.39$) โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือ ข้อการพบกลุ่มภาคทฤษฎี ตามกำหนดของครูประจำกลุ่ม ($\bar{x} = 3.39$) และน้อยที่สุดคือ ข้อการร่วมทำโครงการเสนอ ก่อนการปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.11$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านสื่อ

รายละเอียดข้อมูล	\bar{x}	S.D	ระดับ ความพึงพอใจ
1. การศึกษาเอกสาร อ่านตำราด้วยตนเอง	3.56	0.97	มาก
2. การฟังรายการวิทยุตามตารางออกอากาศ	2.96	1.04	ปานกลาง
3. การฟังเทปบันทึกเสียงประกอบการเรียนการสอน	2.80	1.21	ปานกลาง
4. การสอนโดยครูประจำกลุ่มอภิปรายอย่างเดียว	3.15	0.76	ปานกลาง
5. การใช้เอกสารสรุปประกอบการเรียน	3.20	0.95	ปานกลาง
6. การใช้วีดีโอประกอบการเรียน	2.71	1.23	ปานกลาง
7. การใช้สื่อสำเร็จรูปเป็นเรื่องสั้น ๆ เบ็ดเสร็จในแต่ละบทเรียน	3.01	1.03	ปานกลาง
8. การใช้สื่อผสมที่ต้องใช้กับสื่อชนิดอื่น ๆ เช่น หนังสือกับวีดีโอเทป	2.84	1.10	ปานกลาง
รวม	3.03	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในด้านสื่ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการความพึงพอใจด้านสื่อ พบว่า ข้อการศึกษาเอกสารอ่านตำราด้วยตนเองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) นอกนั้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.71 - 3.20$) โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ

ข้อการใช้เอกสารสรุปประกอบการเรียน ($\bar{x} = 3.20$) น้อยที่สุดคือ ข้อการใช้วิดีโอประกอบการเรียน ($\bar{x} = 2.71$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านบริการทั่วไป

รายละเอียดข้อมูล	\bar{x}	S.D	ระดับ ความพึงพอใจ
1. การสมัครและลงทะเบียน โดยครูประจำกลุ่ม	3.59	0.98	มาก
2. การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยครูประจำกลุ่ม	3.69	0.00	มาก
3. การประชุมนิเทศรวมทุกกลุ่มโดย ศบอ.	3.35	1.06	ปานกลาง
4. การให้ข้อเสนอแนะการสมัครลงทะเบียน โดย ศบอ.	3.56	0.98	มาก
5. การสมัครลงทะเบียนด้วยตนเองที่ ศบอ.	3.55	1.04	มาก
6. การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยสื่อมวลชน	3.25	1.04	ปานกลาง
7. ความสะดวกที่ได้รับจากการติดต่อกับ ศบอ.	3.37	1.02	ปานกลาง
8. การแนะนำการสมัครและลงทะเบียนโดยครูประจำกลุ่ม	3.74	1.00	มาก
รวม	3.52	0.70	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในด้านบริการทั่วไปอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายการความพึงพอใจ ด้านบริการทั่วไป พบว่า ข้อการแนะนำการสมัครและลงทะเบียนโดยครูประจำกลุ่ม, การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยครูประจำกลุ่ม, การสมัครและลงทะเบียนโดยครูประจำกลุ่ม, การให้ข้อเสนอแนะการสมัครและลงทะเบียนโดย ศบอ. และการสมัครและลงทะเบียนด้วยตนเองที่ ศบอ. มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74, 3.69, 3.59, 3.56$ และ 3.55) นอกนั้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ

ปานกลาง ($\bar{x} = 3.25 - 3.37$) โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือ ข้อความสะดวกที่ได้รับจากการ
ติดต่อกับ ศบอ. ($\bar{x} = 3.37$) น้อยที่สุดคือ ข้อการแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยสื่อมวลชน
($\bar{x} = 3.25$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จำแนกตามตัวแปร

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวแปร อายุ พื้นฐานการศึกษา ระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ และลักษณะของการพบกลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบค่าที ดังปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

กิจกรรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.07	0.04	0.20
	ภายในกลุ่ม	404	159.04	0.39	
	รวม	406	159.11		
ด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	0.66
	ภายในกลุ่ม	404	165.89	0.41	
	รวม	406	166.43		
ด้านสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.30	0.15	0.34
	ภายในกลุ่ม	404	175.14	0.43	
	รวม	406	175.44	0.67	
ด้านบริการทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	0.49	1.38
	ภายในกลุ่ม	404	198.05	0.06	
	รวม	406	199.40	0.28	

ตาราง 7 (ต่อ)

กิจกรรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
การเรียนการสอน					
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.20
	ภายในกลุ่ม	404	114.15	0.28	
	รวม	406	114.27		

จากตาราง 7 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจ
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

กิจกรรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
กิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.09	2.04	5.33*
	ภายในกลุ่ม	404	155.02	0.38	
	รวม	406	159.11		
ด้านกิจกรรม พัฒนาคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	1.60	0.80	1.97
	ภายในกลุ่ม	404	164.82	0.41	
	รวม	406	166.42		
ด้านสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.78	0.89	2.06
	ภายในกลุ่ม	404	173.66	0.43	
	รวม	406	175.44		
ด้านบริการทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	0.36	0.18	0.37
	ภายในกลุ่ม	404	199.04	0.49	
	รวม	406	199.40		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.69	0.85	3.03*
	ภายในกลุ่ม	404	112.58	0.28	
	รวม	406	114.27		

จากตาราง 8 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่าด้านการพบกลุ่ม และโดยรวม มีรายคู่ใดแตกต่างกันบ้างจึงนำไปทดสอบตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe Test) ดังตาราง 9 และตาราง 10

ตาราง 9 ทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมจำแนกตามพื้นฐานการศึกษาเป็นรายคู่

พื้นฐานการศึกษา	— x	ป.4 หรือเทียบเท่า	ป.6 หรือเทียบเท่า	ม.3 หรือเทียบเท่า
			3.37	3.27
ป.4 หรือเทียบเท่า	3.37	-	0.10	0.18*
ป.6 หรือเทียบเท่า	3.27		-	0.08
ม.3 หรือเทียบเท่า	3.19			-

จากตาราง 9 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่จบ ม.3 หรือเทียบเท่า มีคะแนนความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ แตกต่างจากผู้นำท้องถิ่นที่จบ ป.4 หรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม จำแนกตามพื้นฐานการศึกษาเป็นรายคู่

พื้นฐานการศึกษา	— x	ป.4 หรือเทียบเท่า	ป.6 หรือเทียบเท่า	ม.3 หรือเทียบเท่า
			3.32	3.22
ป.4 หรือเทียบเท่า	3.32	-	0.10	0.25*
ป.6 หรือเทียบเท่า	3.22		-	0.15
ม.3 หรือเทียบเท่า	3.07			-

จากตาราง 10 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่จบ ม.3 หรือเทียบเท่า มีคะแนนความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่มแตกต่างจากผู้นำท้องถิ่นที่จบ ป. 4 หรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญโดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
ด้านการพบกลุ่ม	3.18	0.62	3.24	0.63	-0.94
ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.31	0.64	3.37	0.65	-0.95
ด้านสื่อ	3.01	0.67	3.05	0.64	-0.58
ด้านบริการทั่วไป	3.44	0.72	3.62	0.66	-2.60*
รวม	3.24	0.55	3.32	0.51	-1.55

จากตาราง 11 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญโดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่

กิจกรรมการเรียนการสอน	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
ด้านการพบกลุ่ม	3.21	0.58	3.20	0.67	0.27
ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.34	0.65	3.34	0.63	-0.01
ด้านสื่อ	3.07	0.63	2.99	0.68	1.29
ด้านบริการทั่วไป	3.57	0.73	3.48	0.67	1.23
รวม	3.29	0.52	3.25	0.54	0.80

จากตาราง 12 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านการพบกลุ่ม จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพบกลุ่ม	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
1. การพบกลุ่มโดยครูประจำกลุ่ม	3.53	0.84	3.43	0.90	1.11
2. การพบกลุ่มเฉพาะผู้นำท้องถิ่น	3.05	0.92	3.14	1.01	-0.90
3. การพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาคนอื่น ๆ	3.50	0.85	3.42	0.98	0.88
4. การพบกลุ่มโดยการนำปัญหาในท้องถิ่น เป็นประเด็นอภิปราย	3.08	0.93	3.28	1.14	-1.91
5. นักศึกษาในกลุ่มร่วมกันร่วมกันเสนอ ข้อคิดเห็นในการอภิปรายของนักศึกษา	3.21	1.00	3.30	1.16	-0.81
6. การเชิญวิทยากรพิเศษสอนเสริมในบางวิชา	2.91	1.18	2.97	1.15	-0.52
7. การร่วมกิจกรรมนันทนาการก่อนการพบกลุ่ม แต่ละครั้ง	3.19	0.95	3.11	1.01	0.84
8. ร่วมกันกำหนดหัวข้อในการพบกลุ่มครั้งต่อไป	3.26	0.94	3.20	0.97	0.63
9. การพบกลุ่มทุกสัปดาห์	3.42	1.07	3.23	1.17	1.70
10. การพบกลุ่มสองสัปดาห์ต่อครั้ง	2.97	1.06	2.88	1.11	0.85
รวม	3.21	0.58	3.20	0.67	0.27

จากตาราง 13 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม โดยรวมและรายข้อ แตกต่าง กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
1. การพบกลุ่มภาคทฤษฎีตามกำหนดของครูประจำกลุ่ม	3.43	0.95	3.35	0.93	0.84
2. การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ของกลุ่มนักศึกษา	3.42	0.94	3.46	0.96	-0.41
3. การทำกิจกรรมแบบเข้าค่าย	2.77	1.20	2.94	1.01	-1.59
4. การทำกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี	3.21	1.11	3.36	1.07	-1.34
5. การทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม	3.48	1.03	3.35	1.01	1.27
6. การทำกิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษา นอกโรงเรียน	3.54	1.00	3.59	0.97	-0.15
7. การร่วมทำโครงการเสนอก่อนการปฏิบัติ	3.15	0.94	3.06	0.96	1.02
8. การนำความรู้จากการทำกิจกรรมไปประยุกต์	3.18	0.93	3.07	0.95	1.14
9. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชนและสังคม	3.16	0.91	3.49	0.99	1.34
10. การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม	3.59	0.96	3.72	0.88	-1.44
รวม	3.34	0.65	3.34	0.63	-0.01

จากตาราง 14 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวม และรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านสื่อ จำแนกตามระยะเวลา ในการปฏิบัติหน้าที่

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อ	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
1. การศึกษาเอกสาร,อ่านตำราด้วยตนเอง	3.58	0.98	3.55	0.95	0.30
2. การฟังรายการวิทยุตามตารางออกอากาศ	2.96	1.01	2.95	1.07	0.08
3. การฟังเทปบันทึกเสียงประกอบการเรียน	2.83	1.17	2.78	1.25	0.41
4. การสอนโดยครูประจำกลุ่มอภิปรายอย่างเดียว	3.18	0.81	3.11	0.72	1.02
5. การใช้เอกสารสรุปประกอบการเรียน	3.30	0.95	3.10	0.95	2.14*
6. การใช้วีดิโอเทปประกอบการเรียนการสอน	2.73	1.20	2.69	1.27	0.30
7. การใช้สื่อสำเร็จรูปเป็นเรื่องสั้น ๆ เบ็ดเสร็จ ในแต่ละบทเรียน	3.03	0.97	2.98	1.08	0.53
8. การใช้สื่อผสมที่ต้องใช้กับสื่อชนิดอื่น ๆ เช่น หนังสือกับวีดิโอเทป	2.95	1.08	2.73	1.18	1.93
รวม	3.07	0.63	2.99	0.68	1.25

จากตาราง 15 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านสื่อ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อการใช้เอกสารสรุปประกอบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านบริการทั่วไป จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบริการทั่วไป	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
1. การสมัครและลงทะเบียนโดยครูประจำกลุ่ม	3.68	1.04	3.50	0.92	1.77
2. การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยครูประจำกลุ่ม	3.65	1.01	3.72	0.98	-0.67
3. การจัดปฐมนิเทศรวมกันทุกกลุ่มโดยศบอ.	3.47	1.04	3.22	1.07	2.43*
4. การให้ข้อเสนอแนะการสมัครลงทะเบียน โดย ศบอ.	3.61	0.99	3.50	0.97	1.10
5. การสมัครและลงทะเบียนด้วยตนเองที่ ศบอ.	3.51	1.09	3.59	0.99	-0.78
6. การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยสื่อมวลชน	3.32	1.04	3.18	1.04	1.35
7. ความสะดวกที่ได้รับจากการติดต่อกับ ศบอ.	3.54	0.99	3.40	1.04	1.43
8. การแนะนำการสมัครและลงทะเบียน โดยครูประจำกลุ่ม	3.74	1.04	3.73	0.97	0.13
รวม	3.57	0.73	3.48	0.67	1.23

จากตาราง 16 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านบริการทั่วไป โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อการจัดปฐมนิเทศรวมทุกกลุ่มโดย ศบอ. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญโดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ลักษณะการพบกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน	พบกลุ่มเฉพาะ ผู้นำ		พบกลุ่มรวมกับ นักศึกษาทั่วไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
ด้านการพบกลุ่ม	3.31	0.64	3.19	0.62	1.18
ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.36	0.74	3.34	0.63	0.24
ด้านสื่อ	2.85	0.62	3.05	0.66	-1.94
ด้านบริการทั่วไป	3.80	0.73	3.49	0.69	2.88*
รวม	3.33	0.51	3.27	0.53	0.77

จากตาราง 17 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ และพบกลุ่มรวมกับ นักศึกษาทั่วไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม จำแนกตาม ลักษณะการพบกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพบกลุ่ม	พบกลุ่มเฉพาะ ผู้นำ		พบกลุ่มรวมกับ นักศึกษาทั่วไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
1. การพบกลุ่มโดยครูประจำกลุ่ม	3.64	0.90	3.46	0.86	1.34
2. การพบกลุ่มเฉพาะผู้นำท้องถิ่น	2.96	0.81	3.12	0.99	-1.06
3. การพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาคนอื่น ๆ	3.40	0.93	3.47	0.92	-0.46
4. การพบกลุ่มโดยการนำปัญหาในท้องถิ่นเป็นประเด็นอภิปราย	3.26	1.13	3.17	1.04	0.53
5. นักศึกษาในกลุ่มร่วมกันเสนอข้อคิดเห็นในการอภิปรายของนักศึกษา	3.49	1.20	3.23	1.07	1.56
6. การเชิญวิทยากรพิเศษมาสอนเสริมในบางวิชา	2.83	1.07	2.96	1.76	-0.70
7. การร่วมกิจกรรมนันทนาการก่อนการพบกลุ่มแต่ละครั้ง	3.34	0.89	3.13	0.99	1.40
8. ร่วมกันกำหนดหัวข้อในการพบกลุ่มครั้งต่อไป	3.34	0.94	3.22	0.96	0.82
9. การพบกลุ่มทุกสัปดาห์	3.83	1.09	3.26	1.12	3.33*
10. การพบกลุ่มสองสัปดาห์ต่อครั้ง	2.98	1.01	2.92	1.10	0.37
รวม	3.31	0.64	3.19	0.62	1.18

จากตาราง 18 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ และพบกลุ่มรวมกับ นักศึกษาทั่วไป มีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อการพบกลุ่มทุกสัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิต จำแนกตามลักษณะการพบกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	พบกลุ่ม		พบกลุ่มร่วมกับ		t
	เฉพาะผู้นำ		นักศึกษาทั่วไป		
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
1. การพบกลุ่มภาคทฤษฎีตามกำหนดของ ครูประจำกลุ่ม	3.49	1.00	3.76	0.93	0.78
2. การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ของกลุ่มนักศึกษา	3.64	1.28	3.42	0.89	1.15
3. การทำกิจกรรมแบบเข้าค่าย	2.43	1.19	2.91	1.09	-2.84*
4. การทำกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี	2.72	1.25	3.36	1.05	-3.83*
5. การทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม	3.40	1.36	3.42	0.97	-0.07
6. การทำกิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษา นอกโรงเรียน	3.72	1.12	3.54	0.96	1.19
7. การร่วมทำโครงการเสนอก่อนการปฏิบัติ	3.38	1.15	3.07	0.91	1.79
8. การนำความรู้จากการทำกิจกรรมไปประยุกต์	3.06	0.99	3.13	0.93	-0.48
9. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชนและสังคม	3.81	0.99	3.51	0.94	2.01*
10. การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม	3.94	1.01	3.62	0.91	2.24*
รวม	3.36	0.74	3.34	0.63	0.24

จากตาราง 19 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ และพบกลุ่มรวมกับ นักศึกษาทั่วไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 4 ข้อคือ การทำกิจกรรม แบบเข้าค่าย การทำกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี การส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม และการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านสื่อ จำแนกตามลักษณะ การพบกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อ	พบกลุ่ม		พบกลุ่มร่วมกับ		t
	เฉพาะผู้นำ		นักศึกษาทั่วไป		
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
1. การศึกษาเอกสาร,อ่านตำราด้วยตนเอง	3.68	1.11	3.55	0.95	0.89
2. การฟังรายการวิทยุตามตารางออกอากาศ	2.81	1.15	2.98	1.02	-1.03
3. การฟังเทปบันทึกเสียงประกอบการเรียน	2.34	1.36	2.86	1.18	-2.80*
4. การสอนโดยครูประจำกลุ่มอภิปรายอย่างเดียว	3.47	1.04	3.10	0.71	2.34*
5. การใช้เอกสารสรุปประกอบการเรียน	2.98	0.87	3.23	0.96	-1.67
6. การใช้วีดีโอเทปประกอบการเรียนการสอน	2.26	1.38	2.77	1.20	-2.72*
7. การใช้สื่อสำเร็จรูปเป็นเรื่องสั้น ๆ เบ็ดเสร็จ ในแต่ละบทเรียน	2.70	0.95	3.05	1.03	-2.17*
8. การใช้สื่อผสมที่ต้องใช้กับสื่อชนิดอื่น ๆ เช่น หนังสือกับวีดีโอเทป	2.60	1.04	2.87	1.15	-1.57
รวม	2.85	0.62	3.05	0.66	-1.94

จากตาราง 20 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ และพบกลุ่มร่วมกับ นักศึกษาทั่วไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านสื่อ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อการฟังเทปบันทึกเสียงประกอบการเรียนการสอน

โดยครูประจำกลุ่มอภิปราย การใช้วิดีโอเทปประกอบการเรียน และการใช้สื่อสำเร็จรูปเป็น
เรื่องสั้น ๆ เบ็ดเสร็จในแต่ละบทเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านบริการทั่วไป จำแนกตาม ลักษณะการพบกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบริการทั่วไป	พบกลุ่ม เฉพาะผู้นำ		พบกลุ่มร่วมกับ นักศึกษาทั่วไป		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
1. การสมัครและลงทะเบียนโดยครูประจำกลุ่ม	4.11	0.98	3.52	0.96	3.90*
2. การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยครูประจำกลุ่ม	4.02	1.03	3.64	0.99	2.47*
3. การจัดปฐมนิเทศรวมกันทุกกลุ่มโดยศบอ.	3.62	1.24	3.32	1.03	1.84
4. การให้ข้อเสนอแนะการสมัครลงทะเบียน โดย ศบอ.	3.96	0.98	3.51	0.97	3.00*
5. การสมัครและลงทะเบียนด้วยตนเองที่ศบอ.	3.74	1.21	3.53	1.01	1.35
6. การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยสื่อมวลชน	3.55	1.18	3.21	1.01	2.15*
7. ความสะดวกที่ได้รับจากการติดต่อกับศบอ.	3.55	.00	3.46	1.02	0.60
8. การแนะนำการสมัครและลงทะเบียน โดยครูประจำกลุ่ม	3.83	0.96	3.72	1.01	0.69
รวม	3.80	0.73	3.49	0.69	2.88*

จากตาราง 21 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ และพบกลุ่มร่วมกับ นักศึกษาทั่วไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านบริการทั่วไป โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อการสมัครและลงทะเบียนโดยครู
ประจำกลุ่ม การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยครูประจำกลุ่ม การให้ข้อเสนอแนะการสมัครลงทะเบียน
โดย ศบอ. และการแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยสื่อมวลชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ปัญหา และข้อเสนอแนะ ของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวม คำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบมา จำนวน 57 คน แล้วจำแนกคำตอบ ออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสื่อ และ ด้านบริการทั่วไป แล้วนับความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการนับค่าความถี่นำเสนอในตาราง 22

ตาราง 22 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการพบกลุ่ม	
1. ปัญหา	
1.1 ไม่มีใครมีเวลาพบกลุ่ม	29
1.2 สถานที่พบกลุ่มคับแคบ	23
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 ควรให้มีการพบกลุ่มเฉพาะผู้นำ	8
2.2 ให้มีการตรวจสอบรายชื่อทุกครั้งที่ยพบกลุ่ม	6
2.3 ควรให้มีการพบกลุ่มแบบเป็นครั้งคราว	5
ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	
1. ปัญหา	
1.1 นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร	19
1.2 การกำหนดสถานที่ทำกิจกรรมไม่เหมาะสม	13
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 ควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์มากขึ้น	10
2.2 ควรมีการทำกิจกรรมแบบเข้าค่ายพัฒนาชุมชน	4
2.3 ครูประจำกลุ่มควรให้คำแนะนำเพิ่มมากขึ้น	3

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านสื่อ	
1. ปัญหา	
1.1 สื่อการเรียนการสอนขาดคุณภาพ	34
1.2 สื่อการเรียนการสอนปริมาณไม่เพียงพอ	10
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 ควรเพิ่มจำนวนให้มากขึ้น	7
ด้านบริการทั่วไป	
1. ปัญหา	
1.1 การประชาสัมพันธ์รับสมัครและลงทะเบียนไม่ทั่วถึง	23
1.2 นักศึกษาไม่ได้รับความสะดวกในการลงทะเบียน	13
1.3 การออกหลักฐานการศึกษาล่าช้า	8
2. ข้อเสนอแนะ	
2.1 ควรลดขั้นตอนในการลงทะเบียน	5
2.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารโดยต่อเนื่อง	4

จากตาราง 22 พบว่าปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม มีผู้แสดงความคิดเห็นมากที่สุดคือ ไม่ใคร่มีเวลาพบกลุ่ม จำนวน 29 คน รองลงมาได้แก่ สถานที่พบกลุ่มคับแคบ จำนวน 23 คน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีผู้แสดงความคิดเห็นมากที่สุดคือ นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร จำนวน

19 คน รองลงมาได้แก่ การกำหนดสถานที่ทำกิจกรรมไม่เหมาะสมจำนวน 13 คน ด้านสื่อ
มีผู้แสดงความคิดเห็นมากที่สุดคือ สื่อการเรียนการสอนขาดคุณภาพจำนวน 34 คน รองลงมา
ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนปริมาณไม่เพียงพอจำนวน 10 คน ด้านบริการทั่วไป มีผู้แสดง
ความคิดเห็นมากที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์รับสมัครและลงทะเบียนไม่ทั่วถึงจำนวน 23 คน
รองลงมาได้แก่ นักศึกษาไม่ได้รับความสะดวกในการลงทะเบียนจำนวน 13 คน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในด้านการพบกลุ่ม กิจกรรมเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต สื่อ และบริการทั่วไป
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญตามตัวแปร อายุ พื้นฐาน การศึกษา ระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ และ ลักษณะการพบกลุ่ม
3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้นำท้องถิ่นได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในสภาตำบล คณะกรรมการหมู่บ้านที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ที่ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2,240 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนผู้นำท้องถิ่นที่ลงทะเบียนเรียน ตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ในจังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 2,240 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ต่อไปนี้
 - 2.1 การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามขนาด ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเป็น 3 ระดับ คือ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอขนาดใหญ่ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอขนาดกลาง และศูนย์บริการ การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอขนาดเล็ก
 - 2.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มให้เป็นสัดส่วนตามขนาด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ จังหวัดศรีสะเกษ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) โดยจำแนกความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการพบกลุ่ม มีจำนวน 10 ข้อ ด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต มีจำนวน 10 ข้อ ด้านสื่อ มีจำนวน 8 ข้อ ด้านการบริการทั่วไป มีจำนวน 8 ข้อ รวมทั้งสิ้น 36 ข้อ แบบสอบถามทั้งหมดนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.99

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้นำท้องถิ่นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสื่อ และด้านการบริการทั่วไป

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือนำส่งทางไปรษณีย์ ถึงหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทั้ง 7 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอช่วยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้นำท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วรวบรวมข้อมูลส่งคืน โดยผู้วิจัยได้ไปรับข้อมูลด้วยตนเองทุกอำเภอ สำหรับระยะเวลาการตอบและส่งแบบสอบถามคืนนั้น ใช้เวลา 1 เดือน คือระหว่างวันที่ 9 ธันวาคม 2539 ถึงวันที่ 12 มกราคม 2540 จากการส่งแบบสอบถามทั้งหมด 407 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด 407 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS x (Statistical Package for the Social Sciences Version-X) กำหนดค่าทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีนับความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวม
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และลักษณะการพบกลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t - distribution)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจ ของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ และพื้นฐานการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way Analysis of Variance) โดยใช้ F - test และเมื่อพบความแตกต่างนำไปทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)
5. วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดปัญหา และข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยการนับความถี่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริการทั่วไปอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพบกลุ่ม กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และสื่อ ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ตามตัวแปร

2.1 ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3. ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาจบการศึกษา ก่อนมาเรียนต่อต่างกันมีความพึงพอใจต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผู้นำท้องถิ่นที่มีลักษณะการพบกลุ่มต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหา ข้อเสนอแนะ ของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ไม่ใคร่มีเวลาพบกลุ่ม นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร สื่อการเรียนการสอนขาดคุณภาพ การประชาสัมพันธ์ รับสมัครและลงทะเบียนไม่ทั่วถึง

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้พลัดโอกาส ผู้มีภารกิจ ไม่มีเวลาที่จะเข้าไปนั่งเรียนในชั้นเรียนเป็นประจำ เมื่อผู้นำท้องถิ่นสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และลงทะเบียนเรียนแล้วจะต้องพบกลุ่ม ศึกษาหนังสือ ตำรา หรือชุดการเรียนต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้นำท้องถิ่น ในจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพหลักเป็นเกษตรกรที่จะต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพในแต่ละวัน เวลาส่วนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้นำท้องถิ่น ไม่สามารถสละเวลาสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนได้เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิลาวัณย์ ศรีศิลป์ (2538 : 50) ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ผู้นำท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ในเรื่องการประชุม การทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และการเรียนโดยใช้สื่อประสม ทั้งศึกษาเอกสาร และฟังรายการวิทยุ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านบริการทั่วไป อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก ในเรื่องการสมัครและลงทะเบียนเรียนโดยครูประจำกลุ่ม การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยครูประจำกลุ่ม การให้ข้อเสนอแนะการสมัครลงทะเบียนโดย ศบอ. การสมัครลงทะเบียนด้วยตนเองที่ ศบอ. และการแนะนำการสมัครลงทะเบียนโดยครูประจำกลุ่ม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูประจำกลุ่มอยู่ในพื้นที่ สามารถติดต่อได้โดยสะดวกและคล่องตัว การเข้ามาใช้บริการที่ ศบอ. สามารถให้บริการได้รวดเร็ว ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ใหญ่ ที่ชอบสิ่งที่ปฏิบัติคล่องตัว (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2536 : 26 - 27)

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ตามตัวแปร

2.1 เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุต่างกันต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้คงเป็นเพราะผู้นำท้องถิ่น ที่มีระดับอายุต่ำ

(ต่ำกว่า 40 ปี) ระดับอายุขนาดกลาง (40 - 50 ปี) และระดับอายุสูง (51 ปี ขึ้นไป) ซึ่งเป็นช่วงวัย ตามพัฒนาการอยู่ในวัยผู้ใหญ่ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538 : 43) ในวัยดังกล่าวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ตามจิตวิทยาพัฒนาการ ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้กับผู้ใหญ่ในวัยดังกล่าวได้คำนึงถึงหลักการเรียนรู้ โดยจัดในรูปของกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติโครงการ การประชุมวิเคราะห์ปัญหา การประชุมกลุ่มใหญ่ และการร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างผู้เรียน ดังนั้นความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกันต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จึงไม่แตกต่างกัน

2.2 เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกันต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยที่ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่ำกว่ามีความพึงพอใจมากกว่าผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาสูงกว่า ซึ่งเมื่อทดสอบเป็นรายคู่โดยรวม พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่จบ ป. 4 หรือเทียบเท่า มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญสูงกว่าผู้นำท้องถิ่นที่จบ ม.3 หรือเทียบเท่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่ำกว่า ให้ความสำคัญต่อการศึกษาซึ่งจะช่วยยกระดับอาชีพ และเลื่อนฐานะทางสังคม และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ขวัญใจ เลอจันทร์ (2524 : 71) ได้ศึกษาการเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรไทยในชนบท พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการเลื่อนฐานะทางสังคม คือการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงมีโอกาสที่จะเคลื่อนที่ทางสังคม โดยมีอาชีพที่จัดระดับสูงกว่า ได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่ำ มีแรงจูงใจต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อยกระดับฐานะทางสังคม และคุณภาพชีวิตของตนเอง พื้นฐานการศึกษาที่แตกต่างกันของผู้นำท้องถิ่นอาจมีผลให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้คงเป็นเพราะผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษา

ต่ำกว่า เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านการพบกลุ่มมากกว่าผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาสูงกว่า
ทำให้มีความพึงพอใจแตกต่างกัน

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่จบ ป.4 หรือ
เทียบเท่า มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม สูงกว่าผู้นำท้องถิ่นที่จบ ม.3 หรือเทียบเท่า ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่ำให้ความสนใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนการศึกษาตามหลักสูตรศึกษานอกระบบสายสามัญ ด้านการพบกลุ่ม มากกว่า
ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาสูง ดังที่ กูด (Good. 1973 :320) กล่าวถึง ความพึงพอใจ
ของบุคคลเป็นผลมาจากความสนใจ และทัศนคติที่มีต่อการทำงานในทางบวก ซึ่งสอดคล้อง
กับผลงานวิจัยของ อุบล ทัศนโกวิท (2531 : 43 - 47) ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่านักศึกษา
ส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพที่ปฏิบัติจริง ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ได้แก่การส่งเสริมความสามัคคี
ของกลุ่ม ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปปฏิบัติใช้ในชีวิต
ประจำวัน อาจมีผลทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน

2.3 เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีระยะเวลาจบ
การศึกษาก่อนมาเรียนต่อต่างกัน ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษานอกระบบสายสามัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็น
เพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาจบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป
ต่างก็มองเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบสายสามัญ และเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษานอกระบบสายสามัญ แต่ละด้านมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การศึกษารรลุดยุคประสงค์
ได้ตามเป้าหมาย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาจบการศึกษาก่อนมาเรียน
ต่อต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบสายสามัญ ด้านบริการทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาจบการศึกษา
ก่อนมาเรียนต่อ 5 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษานอกระบบสายสามัญ ด้านบริการทั่วไปมากกว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะ
เวลาจบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อต่ำกว่า 5 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะ
เวลาจบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ 5 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่จบการศึกษาออกจากโรงเรียนไปเป็นระยะ
เวลานาน เมื่อได้มีโอกาสกลับมาเรียนใหม่ ได้รับความรู้ใหม่ เทคโนโลยีใหม่ ความก้าวหน้า

ทางวิทยาศาสตร์ การใช้เทคนิคการเรียนการสอนแบบใหม่ของครูประจำกลุ่ม ตลอดจนการมีส่วนร่วมอภิปรายในกลุ่มเพื่อน เป็นประสบการณ์ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา หรือกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ อรุณ รักธรรม (2517: 270) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในเรื่องใด ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ หรือแรงกระตุ้น การศึกษานอกโรงเรียนวิธีเรียนแบบทางไกล นักศึกษาเรียนรู้โดยอาศัยสื่อเป็นหลัก เช่น แบบเรียน ฟังเทปบรรยายสรุป ดูรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เป็นต้น นอกจากนี้นักศึกษาจะต้องทำความเข้าใจด้วยตัวเอง ครูประจำกลุ่มจะต้องแนะนำวิธีการเรียนและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิรินาฏ ราชเดิม (2534:83) พบว่า ครูประจำกลุ่มเป็นผู้กระตุ้นให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน และเป็นการฝึกให้นักศึกษามีนิสัยรักการอ่าน รู้จักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ การอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม ทำให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และได้เรียนรู้ถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังผลการวิจัยของ พรพิมล เพ็ญญา (2527:52) และรัตนา รัตนประสพโชค (2524:41-42) คือทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น เป็นการฝึกให้นักศึกษาเข้าใจหลักการประชาธิปไตย รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี จึงมีผลทำให้ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน

2.4 เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้คงเป็นเพราะผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป ส่วนมากมีความต้องการและเป้าหมายการศึกษาไม่แตกต่างกัน การปฏิบัติงานของผู้นำท้องถิ่น มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การจัดทำแผนพัฒนาตำบล ต้องมีความเข้าใจในขั้นตอนของการทำแผน การศึกษาต่อของผู้นำท้องถิ่น เพื่อโอกาสการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ขวัญใจ เลอจันทร์ (2524:71) ได้ศึกษาการเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรไทยในชนบท พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการเลื่อนฐานะทางสังคม คือการศึกษา เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างอาชีพปัจจุบันของหัวหน้าครัวเรือนชาย ปรากฏว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงมีโอกาสที่จะเคลื่อนที่ทางสังคมโดยมีอาชีพที่จัดระดับสูงกว่าได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ

อุบล ทัศนโกวิท (2531:57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพเป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิลาวัณย์ ศรีศิลป์ (2538 : 53) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ของผู้นำท้องถิ่นในเขตพื้นที่ จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จึงไม่แตกต่างกัน

2.5 เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีลักษณะการพบกลุ่มต่างกัน ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นำท้องถิ่นที่มีการพบกลุ่มเฉพาะผู้นำท้องถิ่น และพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาทั่วไปต่างก็มีรูปแบบการพบกลุ่มที่คล้ายคลึงกัน นักศึกษาต่างมองเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุบล ทัศนโกวิท (2531 : 57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมพบกลุ่ม และด้านสภาพแวดล้อม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิลาวัณย์ ศรีศิลป์ (2538 : 52) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีลักษณะการพบกลุ่มแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการเข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีลักษณะการพบกลุ่มต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านบริการทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้นำท้องถิ่นที่พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านบริการทั่วไป มากกว่าผู้นำท้องถิ่นที่พบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพแวดล้อมการพบกลุ่มของนักศึกษาที่เป็นผู้นำด้วยกัน เป็นแรงจูงใจให้เกิดความต้องการเรียนรู้ ดังที่ สมบูรณ์ พรรณภาพ และ ชัยโรจน์ ชัยอินคำ (2518 : 416) กล่าวว่า

การที่บุคคลจะเรียนรู้หรือมีพัฒนาการ และความเจริญงอกงามนั้น บุคคลจะต้องอยู่ในสภาวะพึงพอใจ สรุปได้ว่า นักศึกษาที่สติปัญญาเท่ากัน ถ้ามีแรงจูงใจในการเรียนต่างกันจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน จึงอาจมีผลทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน

3. ปัญหา และข้อเสนอแนะ ของผู้นำท้องถิ่นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จากการรวบรวมคำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำท้องถิ่น ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญจำแนกได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านการพบกลุ่ม ไม่ใคร่มีเวลาพบกลุ่ม อาจเป็นเพราะผู้นำท้องถิ่นส่วนมากเป็นเกษตรกร ซึ่งต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ และส่วนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่น จึงไม่มีเวลาพบกลุ่ม

ด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะผู้นำท้องถิ่นที่ทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีข้อจำกัด ด้านเวลาและการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนการเลือกกิจกรรมไม่สนองความต้องการของผู้เรียน

ด้านสื่อ สื่อการเรียนการสอนขาดคุณภาพ อาจเป็นเพราะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตสื่อได้รับงบประมาณสนับสนุนน้อย มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ เพื่อให้เพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียนซึ่งมีจำนวนมากจึงเน้นด้านปริมาณมากกว่าคุณภาพ

ด้านบริการทั่วไป การประชาสัมพันธ์รับสมัครและลงทะเบียนไม่ทั่วถึง อาจเป็นเพราะ กลุ่มผู้เรียนกระจายอยู่ในชุมชนทั่วไป และมีเป็นจำนวนมาก ในขณะที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนน้อย ขาดความรู้ ความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์ จึงไม่สามารถดำเนินงานได้ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอข้อคิดเห็นบางประการ ที่คาดว่าจะเป็นการประโยชน์ต่อการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ปรากฏว่า ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาดตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และครูประจำกลุ่มควรมีการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการพบกลุ่ม ผู้นำท้องถิ่นโดยมากประกอบอาชีพเกษตรกร มีข้อจำกัดในด้านเวลา การพบกลุ่มครูประจำกลุ่มควรกำหนดเวลาการพบกลุ่มให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ให้ความสนใจดูแลการแก้ปัญหาการเรียนมากขึ้น

1.2 ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ครูประจำกลุ่มควรอธิบายหลักการหรือวิธีการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้นักศึกษามีความเข้าใจในภาคทฤษฎีให้ชัดเจน เพื่อให้นักศึกษาได้รู้วิธีจัดทำโครงการที่ถูกต้อง สามารถทำโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองและสังคม

1.3 ด้านสื่อ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ควรให้การสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือเรียน วิทยุ เทป ติดตั้งชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม จัดตั้งศูนย์การเรียนในจุดที่เปิดสอนทางไกลเพื่อให้บริการค้นหาแก่นักศึกษา

2. ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ปรากฏว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาในระดับสูงมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาดตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญน้อยกว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาในระดับต่ำ โดยเฉพาะด้านการพบกลุ่ม ดังนั้นผู้บริหาร และครูประจำกลุ่มควรปรับปรุงรูปแบบกิจกรรม และเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้นำท้องถิ่น

3. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ปรากฏว่า มีปัญหาเกี่ยวกับด้านบริการทั่วไป ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ดังนั้นศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอควรปรับปรุงโดย จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ อย่างต่อเนื่อง และควรลดขั้นตอนในการลงทะเบียนให้น้อยลง ตลอดจนควรนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาดำเนินการในการออกหลักฐานการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาความพึงพอใจ หรือความต้องการของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทุกกลุ่ม เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง
2. ควรศึกษาปัญหาการเรียนของผู้นำท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
3. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้นำท้องถิ่นตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
4. ควรสำรวจความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. รายงานผลการวิจัยเรื่องโครงการสภาพแวดล้อมห้องเรียนระยะที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. นโยบายการยกระดับพื้นฐานทางการศึกษาสำหรับกำนันผู้ใหญ่บ้านสารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการสภาตำบลและกรรมการหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : บริษัทพิชการพิมพ์ จำกัด, 2537.
- ชุดวิชาวิจัยทางการศึกษานอกโรงเรียน : การออกแบบวิจัย. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชน จำกัด, 2538.
- คู่มืออบรมผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน : หลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2538.
- ขวัญใจ เลอจันทร์. การเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรไทยในชนบท. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา
- ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. วิธีทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ชูเกียรติ มุทรากาญจน์. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่นมุกดาหาร. บทคัดย่อวิทยานิพนธ์, 2531. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- ณรงค์ จรรย์วิทยานนท์ และคณะ. จิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่. อุบลราชธานี : อีสานการพิมพ์, 2526.
- นเรศ วงศ์สวัสดิ์. ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อโครงการสร้างงานในชนบทเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- นัยนา อ่างสันติสุข. การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- ผดุง อารยะวิญญู, สุนทร โคตรบรรเทา และมลิวลัย ธรรมแสง. ปัญหาในการพัฒนา ชนบทของรัฐบาล, 2528. อัดสำเนา.

- ไพศาล หวังพานิช. วิธีการวิจัย. งานส่งเสริมวิจัยและตำรา กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- พรพิมล เพ็ญญะ. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการสื่อสารบุคคล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2531.
- ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2523.
- มงคล ขาวเรือ. ความคิดเห็นของประธานสภาตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อโครงการสร้างงานในชนบท ปี 2524. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- รัตนา รัตนประสพโชค. การพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคลด้วยกิจกรรมกลุ่ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.
- วิลาวุฒิย์ ศรศิลป์. ความพึงพอใจในการเข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของผู้นำท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538.
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ. รายงานการจัดการศึกษายสายสามัญ ภาคเรียนที่ 2/2538 จังหวัดศรีสะเกษ. ศรีสะเกษ : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ, 2538. อัดสำเนา.
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. คู่มือดำเนินการโครงการยกระดับความรู้พื้นฐานก้ามนผู้ใหญ่บ้าน. อุบลราชธานี : 2536.
- สิรินาฏ ราชเดิม. การศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สุปัญญา กิตติวิสาร. การศึกษาทัศนคติของก้ามนในการให้ความร่วมมือต่องานการศึกษา ผู้ใหญ่ในจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.

- อนันต์ ศรีอนันต์. ความต้องการของการพบกลุ่มของผู้เรียนการศึกษาคู่ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับ 3 - 4 ทางวิทยุไปรษณีย์ในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.
- อรุณ รัชธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2517.
- อุบล ทศนโกวิท. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการ
พบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์
ในเขตการศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- Akhtar, Ali. "Integrated Rural Development," Philippines Journal of public
Administration. Vol. 21 (No. 1) : 26 - 27 ; January, 1977
- Barnard, Chester I. The Functions of the Executive. Massachusetts : Havard
 University Press, 1972.
- Brown, E.J. Who Takes Part in Rural Organization State College. Pennsylvania,
 State College Press, 1953.
- Burton, Corellus Beck. "A Descriptive Study of Community Service Program in
 Alabama Public Junlior College, " Dissertation AbstractsInternational. 34(8):
 4596 - A ; 1973
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 2 rd. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Hay, D.G. Social Participation of Individuals in Four Rurals. Communities of The
 Northeast, Rural Sociology, 1951. (Mieographed).
- Harrison, Edward Mathew. "Teacher Perception of Community Education Program
 Impact on School - Community Relations in Rural Districts, "Dissertation
Abstracts International. 38 : 3235 - A ; December, 1977.
- Herzberg, Frederick, Barnard Mausner and Barbara Syderman, The Motivation
to Work. New York : John Wiley & Sons, Inc., 1959.
- Johnston, Ruth and Ronald A, Barvin. "Hersbrg and Job Satisfaction",
In Personal Practice Bulletin. 29 : 136 - 141 ; June, 1973.
- Maslow, Abraham H. Motivation and Personality. New York : Harper & Row
 Publispers, 1970.
- McGregor, Douglas M. The Human Side of Enterprise. New York : McGraw-Hill
 Book Co., 1960.

- Moore, Neal Dewitt. "The Role of Brunswick Junior College in Community Development", Dissertation Abstracts International. 38(8) : 5058 - A ; February, 1975.
- Sergiovanni, Thomas J. "Investigation of Factors Which Effect Job Satisfaction and Dissatisfaction of Teachers," Dissertation Abstracts International. The University of Rochester. 30(12) : 1235 - A ; 1970.
- Smith, Henry C. Psychology of Industrial Behavior. New York : Megraw - Hill Book Co., 1955.
- Strauss, George, and Leonard R. Sayles, Personnal : The Human Probloms of Management. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall. Inc., 1960.
- Tiffin, Joseph, and Ernest J. Mc Cormick, Industrial Psychology. London : gorge Allen and Umvin Ltd. 1968.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. นางวิลาวัลย์ ศรีศิลป์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ
2. นางสาวนงคราญ เพิ่มบุญ ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภออุทุมพรพิสัย
3. นายสฤติย์ วงศ์ชาวดี หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภออุทุมพรพิสัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จังหวัดศรีสะเกษ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้นำท้องถิ่น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษา

นอกโรงเรียนสายสามัญ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอื่นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้นำท้องถิ่น

โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ
 - ต่ำกว่า 40 ปี
 - 40 - 50 ปี
 - 51 ปีขึ้นไป
2. พื้นฐานการศึกษา
 - ป.4 หรือเทียบเท่า
 - ป.6 หรือเทียบเท่า
 - ม.3 หรือเทียบเท่า
3. ระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียน
 - ต่ำกว่า 5 ปี
 - 5 ปีขึ้นไป
4. ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่
 - ต่ำกว่า 5 ปี
 - 5 ปีขึ้นไป
5. ลักษณะของการพบกลุ่ม
 - พบกลุ่มเฉพาะผู้นำ
 - พบกลุ่มรวมกับนักศึกษาทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม
โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจ

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการพบกลุ่ม</u>					
1	การพบกลุ่มโดยครูประจำกลุ่ม					
2	การพบกลุ่มเฉพาะผู้นำท้องถิ่น					
3	การพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาคนอื่น ๆ					
4	การพบกลุ่มโดยนำปัญหาในท้องถิ่น เป็นประเด็นอภิปราย					
5	นักศึกษาในกลุ่มร่วมกันเสนอข้อคิด เห็นในการอภิปรายของนักศึกษา					
6	การเชิญวิทยากรพิเศษมาสอนเสริมในบางวิชา					
7	การร่วมกิจกรรมนันทนาการก่อนการ พบกลุ่มแต่ละครั้ง					
8	ร่วมกันกำหนดหัวข้อในการพบกลุ่มครั้งต่อไป					
9	การพบกลุ่มทุกสัปดาห์					
10	การพบกลุ่มสองสัปดาห์ต่อครั้ง					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต</u>					
11	การพบกลุ่มภาคทฤษฎีตามกำหนดของครูประจำกลุ่ม					
12	การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ของกลุ่มนักศึกษา					
13	การทำกิจกรรมแบบเข้าค่าย					
14	การทำกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี					
15	การทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม					
16	การทำกิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษา นอกโรงเรียน					
17	การร่วมทำโครงการเสนอก่อนการปฏิบัติ					
18	การนำความรู้จากการทำกิจกรรมไปประยุกต์					
19	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม					
20	การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม					
	<u>ด้านสื่อ</u>					
21	การศึกษาเอกสาร,อ่านตำราด้วยตนเอง					
22	การฟังรายการวิทยุตามตารางออกอากาศ					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23	การฟังเทปบันทึกเสียงประกอบการเรียน					
24	การสอนโดยครูประจำกลุ่มอภิปรายอย่าง					
25	การใช้เอกสารสรุปประกอบการเรียน					
26	การใช้วีดิโอเทปประกอบการเรียนการสอน					
27	การใช้สื่อสำเร็จรูปเป็นเรื่องสั้น ๆ เบ็ดเสร็จ ในแต่ละบทเรียน					
28	การใช้สื่อผสมที่ต้องใช้กับสื่อชนิดอื่น ๆ เช่น หนังสือกับวีดิโอเทป					
	<u>ด้านการบริการทั่วไป</u>					
29	การสมัครและลงทะเบียนโดยครูประจำกลุ่ม					
30	การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยครูประจำกลุ่ม					
31	การจัดปฐมนิเทศรวมกันทุกกลุ่มโดยศบอ.					
32	การให้ข้อเสนอแนะการสมัครลงทะเบียนโดย ศบอ.					
33	การสมัครและลงทะเบียนด้วยตนเองที่ ศบอ.					
34	การแจ้งข่าวสารข้อมูลโดยสื่อมวลชน					
35	ความสะดวกที่ได้รับจากการติดต่อกับ ศบอ.					
36	การแนะนำการสมัครและลงทะเบียน โดยครูประจำกลุ่ม					

ตอนที่ 3 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ท่านพบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะด้านใดบ้าง โปรดให้รายละเอียด

ด้านการพบกลุ่ม.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านสื่อ.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านบริการทั่วไป.....
.....
.....
.....
.....
.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายวรชัย ภูมิตัน
วัน เดือน ปีเกิด	25 มีนาคม 2499
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	353 หมู่ที่ 5 ถนนวันลูกเสือ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 33000
สถานที่ทำงาน	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมืองศรีสะเกษ
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการศูนย์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2511	ประถมปีที่ 7 โรงเรียนเมืองศรีสะเกษ
พ.ศ. 2514	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย
พ.ศ. 2517	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดราชาธิวาส
พ.ศ. 2522	วท.บ. (จิตวิทยาแนะแนวการศึกษา) มหาวิทยาลัย รามคำแหง
พ.ศ. 2541	กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
จังหวัดศรีสะเกษ

บทคัดย่อ
ของ
วรชัย ภูมิรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2541

การวิจัยนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสื่อและด้านบริการทั่วไป และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่น ตามตัวแปร อายุ พื้นฐานการศึกษา ระยะเวลาที่จบการศึกษาก่อนมาเรียนต่อ ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ และลักษณะของการพบกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้นำท้องถิ่นที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ในจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 407 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริการทั่วไปมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านสื่อ ผู้นำท้องถิ่นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ตามตัวแปร

2.1 ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3. ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาจบการศึกษา ก่อนมาเรียนต่อต่างถิ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผู้นำท้องถิ่นที่มีลักษณะการพบกลุ่มต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้นำท้องถิ่นได้เสนอแนะความคิดเห็นดังนี้

3.1 ไม่ใคร่มีเวลาพบกลุ่ม

3.2 นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร

3.3 สื่อการเรียนการสอนขาดคุณภาพ

3.4 การประชาสัมพันธ์รับสมัครและลงทะเบียนไม่ทั่วถึง

**SATISFACTION OF COMMUNITY LEADERS IN
THE LEARNING PROVISION AT CHANGWAT SI SA KET
NON - FORMAL GENERAL EDUCATION CURRICULUM**

**AN ABSTRACT
BY
WORACHAI PHUMIRAT**

**Presented in partial fulfilment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
March 1998**

The purposes of this research were in twofolds :

1) To study Satisfaction of community leaders in the learning provision non - formal general education curriculum at changwat Si Sa Ket in 4 aspects : group meeting, quality of life, media and general service,

2) To compare those satisfaction according to age, education level, the length of finishing time before study, working experience and meeting form The sample consisted of 407 students, through stratified random sampling, the instrument used in collecting data were questionnaires, The statistic used were frequency, percentage, mean, standard deviation, t - test and F - test.

The finding were as follows ;

1. Satisfaction of community leaders in the learning provision non - formal general education curriculum at changwat Si Sa Ket were at a medium level in total, when considered in each aspect it was found that general service was at a high level.

2. There were no significantly different of age and working experience both in total and in each aspect.

3. There was significantly different of education level in total when considered in each aspect there was significantly different at .05 level in group meeting.

4. There were no significantly different of length of finishing time before study and meeting form in total. When considered in each aspect there was significantly different at .05 level in general service.